

Bryssel 28.6.2023
COM(2023) 360 final

2023/0205 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä ja asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010, (EU) N:o 1095/2010 ja (EU) 2022/2554 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2023) 255 final} - {SWD(2023) 224 final} - {SWD(2023) 230 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Jotta Eurooppa voisi toteuttaa datavetoista taloutta, joka toimii ihmisten ja yritysten hyväksi, sen on löydettävä tasapaino datan liikkuvuuden ja laajan käytön sekä tiukkojen yksityisyys- ja turvallisuusnormien ja eettisten normien noudattamisen välillä. Komission tiedonannossa *Euroopan datastrategia*¹ määritetään, miten EU:n tulisi luoda houkutteleva toimintaympäristö, jotta vuoteen 2030 mennessä EU:n osuus datataloudesta vastaa vähintäänkin sen taloudellista painoarvoa.

Komissio määritteli finanssialalla datavetoisen rahoituksen edistämisen yhdeksi vuoden 2020 digitaalisen rahoituksen strategiansa² painopisteistä ja ilmoitti aikovansa antaa lainsäädäntöehdotuksen rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä. Vuonna 2021 annettussa päämarkkinaunionia koskevassa tiedonannossa³ vahvistettiin, että komissio aikoo vauhdittaa työtään datavetoisten finanssipalvelujen edistämiseksi. Siinä ilmoitettiin eurooppalaisen rahoitusdata-avaruuden asiantuntijaryhmän perustamisesta antamaan näkemyksiä ensimmäisistä käyttötapauksista. Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen vahvisti hiljattain unionin tilaa 2022 koskevassa aiekirjeessään, että datan saatavuus finanssipalveluissa on yksi vuoden 2023 keskeisistä uusista aloitteista.

EU:n finanssialan asiakkaat eivät tällä hetkellä pysty tehokkaasti hallitsemaan dataansa pääsyä ja sen jakamista muutoin kuin maksutilien osalta. Datan käyttäjillä eli yrityksillä, jotka haluavat käyttää asiakasdataa tarjotakseen innovatiivisia palveluja, on vaikeuksia saada sitä käyttöönsä datan haltijoilta eli finanssilaitoksilta, jotka keräävät, tallentavat ja käsittelevät asiakasdataa. Siksi asiakkailla ei ole laajaa mahdollisuutta käyttää datavetoisia finanssipalveluja ja -tuotteita silloinkaan, kun he niin haluaisivat. Datan heikkoa saatavuutta selittävät tietyt toisiinsa liittyvät ongelmat. Ensinnäkään asiakkaat eivät luota siihen, että datan jakamiseen liittyviin mahdollisiin riskeihin olisi puututtu niin kauan kuin ei ole olemassa datan jakamista koskevien lupien hallinnointia koskevia sääntöjä ja välineitä. Siksi he ovat usein haluttomia jakamaan dataansa. Toiseksi vaikka asiakkaat haluaisivat jakaa dataansa, jakamista koskevia sääntöjä joko ei ole lainkaan olemassa tai ne ovat epäselviä. Tämän seurauksena datan haltijoita, kuten luottolaitoksia, vakuutusenantajia ja muita asiakasdataa hallussaan pitäviä finanssilaitoksia, ei aina vaadita antamaan pääsyä tällaiseen dataan datan käyttäjille, kuten fintech-yrityksille eli yrityksille, jotka käyttävät teknologiaa finanssipalvelujen tukemiseen tai tarjoamiseen, tai finanssilaitoksille, jotka tarjoavat finanssipalveluja ja kehittävät finanssituotteita datan jakamisen perusteella. Kolmanneksi datan jakaminen on kalliimpaa, koska varsinaista dataa ja teknistä infrastruktuuria ei ole standardoitu ja niissä on siksi merkittäviä eroja.

¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Euroopan datastrategia*, 19.2.2020 (COM(2020) 66 final).

² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle EU:n digitaalisen rahoituksen strategiasta, 29.9.2020 (COM(2020) 591 final).

³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Pääomamarkkinaunioni – Tulokset vuosi toimintasuunnitelman antamisen jälkeen*, 25.11.2021 (COM(2021) 720 final).

Tämän ehdotuksen tavoitteena on ratkaista nämä ongelmat parantamalla kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia hallita pääsyä rahoitusdataansa. Näin kuluttajat ja yritykset voisivat hyödyntää finanssituotteita ja -palveluja, jotka on räätälöity heidän tarpeisiinsa heidän kannaltaan merkityksellisen datan perusteella, samalla kun vältettäisiin toiminnan luonteesta johtuvat riskit.

Tämän ehdotuksen yleisenä tavoitteena on parantaa finanssipalvelujen asiakkaiden (kuluttajien ja yritysten) sekä finanssialan yritysten taloudellisia tuloksia edistämällä digitalisaatiota ja vauhdittamalla datavetoisten liiketoimintamallien käyttöönottoa EU:n finanssialalla. Tämän toteuduttua kuluttajat voisivat halutessaan saada käyttöönsä yksilöllisiä datavetoisia tuotteita ja palveluja, jotka voivat soveltua paremmin heidän erityisiin tarpeisiinsa. Yritykset, erityisesti pk-yritykset, saisivat laajemmin käyttöönsä finanssituotteita ja -palveluja. Finanssilaitokset voisivat hyödyntää kattavasti digitaalisen muutoksen trendejä, ja palveluntarjoajina olevat kolmannet osapuolet voisivat hyödyntää datavetoisen innovoinnin tarjoamia uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Kuluttajille ja yrityksille annetaan pääsy omaan rahoitusdataansa, jotta datan käyttäjät voivat tarjota asiakkaiden ja yritysten tarpeisiin paremmin soveltuvia räätälöityjä finanssituotteita ja -palveluja.

Ehdotus ei johda hallinnollisten kustannusten säästöihin, koska se on uutta lainsäädäntöä, jolla ei muuteta aiempia EU:n sääntöjä. Samasta syystä tämä ehdotus ei sisälly sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan komission ohjelmaan (REFIT), jonka tavoitteena on varmistaa, että EU:n säädöksillä saavutetaan niiden tavoitteet mahdollisimman pienillä kustannuksilla kansalaisten ja yritysten hyväksi.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämä ehdotus perustuu tarkistettuun maksupalveludirektiiviin (toinen maksupalveludirektiivi), jolla mahdollistettiin maksutilitietojen jakaminen (ns. open banking eli avoin pankkitoiminta). Ehdotuksella mahdollistetaan laajemman finanssipalveludatan jakaminen ja vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti datan jakaminen toteutetaan. Siinä vahvistetaan myös tätä toimintaa harjoittaviin markkinaosapuoliin sovellettavat säännöt.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tässä ehdotuksessa noudatetaan yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR), jossa vahvistetaan rekisteröityä koskevien henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat yleiset säännöt sekä varmistetaan henkilötietojen suoja ja henkilötietojen vapaa liikkuvuus.

Tämä ehdotus on myös alakohtainen rakenneosana, joka liittyy laajempaan Euroopan datastrategiaan ja mahdollistaa datan jakamisen finanssialalla ja muiden alojen kanssa. Se perustuu komission monialaisissa aloitteissa vahvistettuihin datan saatavuutta ja käsittelyä koskeviin keskeisiin periaatteisiin. Datanhallinta-asetuksen tarkoituksena on lisätä luottamusta datan jakamiseen, parantaa data-avaruuksien välisiä sujuvia yhteyksiä (yhteentoimivuutta) ja luoda datan välityspalvelujen tarjoajia koskevat puitteet. Toinen monialainen aloite on digimarkkinasäädös. Siinä vahvistetaan useita dataan liittyviä velvoitteita, jotta voidaan puuttua portinvartijan asemassa olevien alustojen valtaan ja varmistaa digitaalisten markkinoiden kilpailullisuus esimerkiksi antamalla finanssilaitoksille asiakkaidensa puolesta tai laitosten käyttäessä portinvartijoiden ydinalustapalveluja pääsy portinvartijoiden hallussa pitämään dataan. Kolmas monialainen aloite on ehdotus datasäädökseksi⁴. Sillä määritetään tuotteen käyttäjille ja tuotteisiin liittyvien palvelujen tarjoajille uusia datansaantioikeuksia esineiden internetiin liittyvän eli sellaisen datan osalta,

⁴ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä (datasäädös) (COM(2022) 68 final).

jota tuotteet saavat, tuottavat tai keräävät suorituskyvystään, käytöstään tai ympäristöstään. Siinä vahvistetaan myös yleisesti sovellettavia velvoitteita datan haltijoille, joiden on asetettava dataa datan vastaanottajien saataville joko EU:n lainsäädännön tai sen mukaisesti hyväksytyyn kansallisen lainsäädännön nojalla.

Tämä ehdotus täydentää myös EU:n vähittäissijoitusstrategiaa⁵. Se tukee strategian tavoitetta parantaa vähittäissijoittajien suoja koskevan sääntelykehityksen toimintaa tarjoamalla suoja-toimia vähittäissijoittajien datan käyttöön finanssipalveluissa. Lisäksi sillä varmistetaan 16. tammikuuta 2023 voimaan tulleessa digitaalista häiriönsietokykyä koskevassa säädöksessä vahvistettujen kyberturvallisuutta ja finanssialan häiriönsietokykyä koskevien sääntöjen noudattaminen.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT-sopimus) annetaan EU:n toimielimille valtuudet vahvistaa sääntöjä jäsenvaltioiden sellaisten lakien lähentämiseksi, joiden tavoitteena on sisämarkkinoiden perustaminen ja toiminta (SEUT-sopimuksen 114 artikla). Tähän sisältyy valta antaa EU:n lainsäädäntöä sellaisten vaatimusten lähentämiseksi, jotka koskevat finanssilaitoksille yhä tärkeämpää datan käyttöä, koska useissa maissa toimivat finanssilaitokset joutuisivat muutoin noudattamaan useita erilaisia kansallisia vaatimuksia, mikä tekisi rajatylittävästä toiminnasta kalliimpaa. Luomalla finanssialalle yhteiset datan jakamista koskevat säännöt edistetään sisämarkkinoiden toimintaa. Yhteisillä säännöillä varmistetaan yhdenmukaistettu rahoitusdatan hallinnointia koskeva sääntelykehys Euroopan datastrategian mukaisesti. Nämä tulokset saavutetaan parhaiten antamalla asetus, jota sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Datatalous on olennainen osa sisämarkkinoita. Datavirrat muodostavat digitaalisen toiminnan ydinosa, ja ne heijastavat yritysten ja kuluttajien välisiä olemassa olevia toimitusketjuja ja yhteistyöjärjestelyjä. Mitä tahansa tällaisten datavirtojen organisointiin tähtäävää aloitetta on sovellettava koko sisämarkkinoihin. Datan haltijat ovat yleensä toimiluvan saaneita finanssilaitoksia, joihin sovelletaan laajoja ja yksityiskohtaisia sääntöjä. Nämä säännöt on pääosin vahvistettu sellaisinaan sovellettavissa asetuksissa ja valvontajärjestelyillä, joiden osalta lähentyminen on varmistettu EU:n tasolla. Siksi tarvitaan EU:n tason toimia, jotta voidaan määrittää yhteiset ehdot ja säilyttää finanssilaitosten tasapuoliset toimintaedellytykset markkinoiden eheyden, kuluttajansuojan ja rahoitusvakauden turvaamiseksi. Toinen syy EU:n tason toimiin on finanssialan yhdentymisen korkea taso. Finanssilaitokset harjoittavat myös merkittävää rajatylittävää toimintaa.

Ehdotukseen liitettyssä vaikutustenarvioinnissa kuvatut ongelmat ovat yhteisiä kaikille EU:n jäsenvaltioille. Finanssipalvelujen sääntely kuuluu EU:n ja sen jäsenvaltioiden jaettuun toimivaltaan. Jäsenvaltiot eivät voi yksin ratkaista näitä ongelmia, koska finanssialan

⁵ Hyväksytty vähittäissijoitusstrategia sisältää ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2014/65/EU ja (EU) 2016/97 muuttamisesta vähittäissijoittajien suoja koskevien unionin sääntöjen osalta sekä ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta avaintietoasiakirjan nykyaikaistamisen osalta.

asiakasdatan haltijat ja mahdolliset käyttäjät toimivat yleensä useissa jäsenvaltioissa. Siksi asiakkaan dataa voi olla eri jäsenvaltioissa toimivien finanssilaitosten hallussa. Luottamuksen parantamiseksi ja tällaisen datan yhdenmukaisen käytön mahdollistamiseksi kaikkiin näihin finanssilaitoksiin olisi sovellettava samaa oikeudellista kehystä ja samoja teknisiä standardeja. Erilliset kansalliset säännöt aiheuttaisivat yrityksille päällekkäisiä vaatimuksia ja suhteettoman korkeita vaatimusten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, eivätkä yritykset ja kuluttajat saisi parhaita hyötyjä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on sen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Se kattaa vain ne näkökohdat, joissa hallinnolliset kustannukset ja rasite ovat oikeassa suhteessa tavoitteisiin, jotka on määrää saavuttaa. Esimerkiksi oikeasuhteisuus on suunniteltu huolellisesti soveltamisalan ja tiukkuuden suhteen. Se perustuu laadullisiin ja määrällisiin arviointikriteereihin, joilla varmistetaan uusien sääntöjen laaja vaikutus. Ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin liitteessä 5 selitetään, miten suhteellisuusperiaate on ohjannut datajoukkojen valintaa. Saman vaikutustenarvioinnin liitteessä 8 selitetään, mitä toimenpiteitä on toteutettu sen varmistamiseksi, että pk-yrityksiin kohdistuva vaikutus on oikeasuhteinen.

- **Toimintatavan valinta**

Tämän ehdotuksen olisi oltava muodoltaan asetus, jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Näin varmistetaan, että kaikissa jäsenvaltioissa sovelletaan finanssipalvelujen asiakasdatan saatavuutta ja käsittelyä koskeviin ehtoihin yhteisiä sääntöjä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarviointit/toimivuustarkastukset**

Tämä uusi ehdotus ei perustu mihinkään voimassa olevaan lainsäädäntöön. Siinä hyödynnetään direktiivillä (EU) 2015/2366 perustettua avointa pankkitoimintaa koskevaa järjestelyä mutta luodaan uusi datansaantioikeus, joka koskee sellaisia datajoukkoja, jotka eivät ole aiemmin kuuluneet minkään muun EU:n lainsäädäntökehysten piiriin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Euroopan komissio käynnisti 10. toukokuuta 2022 kannanottopyyntön rahoitusdatan saatavuudesta. Kannanottopyyntö päättyi 2. elokuuta 2022, ja siihen saatiin 79 vastausta. Yksityishenkilöt ilmaisivat vastauksissaan huolensa datan jakamisesta ilman toimintakehystä, jossa vahvistetaan selkeät suojatoimet, kuten tietosuojan hallintapaneelit, rajataan selkeästi sen soveltamisala ja luodaan markkinaosapuolille tasapuoliset toimintaedellytykset. Yritykset suhtautuivat aloitteeseen melko myönteisesti edellyttäen, että asianmukaiset suojatoimet otetaan käyttöön. Kannanottopyyntö osoitti, että asianmukaisesti suunniteltuna rahoitusdatan saatavuuden vaikutus voisi olla myönteinen.

Euroopan komissio käynnisti 10. toukokuuta 2022 myös yhteisen julkisen kuulemisen toisen maksupalveludirektiivin uudelleentarkastelusta ja rahoitusdatan saatavuudesta. Julkinen kuuleminen päättyi 2. elokuuta 2022. Rahoitusdatan saatavuutta koskevat vastaukset vahvistivat kannanottopyyntöön saadut näkemykset. Suurin osa kuulemiseen vastanneista kansalaisista haluaisi jakaa datansa vahvan kuluttajan suostumuksen tai hyväksynnän perusteella, mutta vastaajat toivat esiin myös joitakin rahoitusdatan jakamiseen liittyviä huolia, jotka liittyivät yksityisyys-, tietosuoja- ja verkkoturvallisuusasioita koskevaan

luottamuksen puutteeseen sekä yleiseen tunteeseen siitä, ettei datan käyttöä ole mahdollista hallita.

Ammatilliset sidosryhmät (yrityskäyttäjät, fintech-yritykset, kuluttajajärjestöt sekä alalla toimivat viranomaiset ja kansalliset sääntelyviranomaiset) suhtautuivat myönteisemmin datan jakamiseen ja mainitsivat, että kilpailun ja innovoinnin lisääntymisestä finanssialalla ja -palveluissa seuraisi asiakaspolkuun liittyviä hyötyjä. Ammattihenkilöinä vastanneiden merkittävä vähemmistö toi esiin myös kilpailuun, turvallisuuteen ja datan väärinkäyttöön liittyviä huolenaiheita.

Komissio käynnisti 10. toukokuuta 2022 myös kohdennetun kuulemisen rahoitusdatan saatavuudesta ja datan jakamisesta finanssialalla. Kohdennettu kuuleminen päättyi 5. heinäkuuta 2022, ja siihen saatiin 94 vastausta alan sidosryhmiltä.

Sen tarkoituksena oli kerätä asiantuntijoiden näkemyksiä datan jakamisesta finanssialalla. Kohdesidosryhmiä olivat muun muassa finanssilaitokset, datan myyjät, fintech-yritykset, yrityskäyttäjät, kuluttajansuojajärjestöt sekä alalla toimivat viranomaiset ja kansalliset sääntelyviranomaiset. Vastauksissa korostui yleisesti, että useimmat ammattihenkilöinä vastanneet näkevät rahoitusdatan saatavuutta koskevan oikeudellisen kehyksen mahdolliset hyödyt ja tukevat näin ollen sääntelytoimia joillakin osa-alueilla. Kohdennettuun kuulemiseen saadut vastaukset viittaavat kuitenkin siihen, että sidosryhmien näkemyksissä on huomattavia eroja ja että kuluttajien ja datan haltijoiden tuki riippuu siitä, miten tällaista dataa saadaan käyttöön ja jaetaan.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio sai 24. lokakuuta 2022 avointa rahoitusta koskevan raportin eurooppalaisen rahoitusdata-avaruuden asiantuntijaryhmältä. Asiantuntijaryhmä kokoaa yhteen asiantuntijoita tiedeyhteisön, kuluttajien ja toimialan keskuudesta (mukaan lukien pankkitoiminta, vakuutukset, eläkkeet, investoinnit sekä kolmannet palveluntarjoajat ja fintech-yritykset). Raportissa esitetään asiantuntijaryhmän näkemys avoimen rahoituksen ekosysteemin keskeisistä osatekijöistä (datan saavutettavuus, tietosuoja, datan standardointi, vastuu, tasapuoliset toimintaedellytykset ja keskeiset toimijat), tarkastellaan eri osatekijöitä ja tuodaan myös esiin ryhmässä esitettyjä eriäviä näkemyksiä. Avoimen rahoituksen haasteiden ja mahdollisuuksien havainnollistamiseksi asiantuntijaryhmä on arvioinut useita käyttötappauksia, jotka kuvataan raportissa. Raporttiin sisältyviä käyttötappauksia ja havaintoja hyödynnettiin tämän ehdotuksen laatimisessa ja erityisesti ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvien tietojen määrittämisessä.

- **Vaikutustenarviointi**

Tähän ehdotukseen liittyy vaikutustenarviointi, joka toimitettiin komission sääntelyntarkastelulautakunnan käsiteltäväksi 3. helmikuuta 2023 ja hyväksyttiin kyseisessä lautakunnassa 3. maaliskuuta 2023. Sääntelyntarkastelulautakunta suositteli joillekin osa-alueille parannuksia, jotta voitaisiin vahvistaa näyttöön pohjautumista, painottaa asiakkaiden luottamusta ja haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien suojelua sekä parantaa ehdotukseen sisältyvän kustannus-hyötyanalyysin rajoitusten ja epävarmuustekijöiden määrittelyä. Vaikutustenarviointia muutettiin tämän perusteella, ja siinä otettiin huomioon sääntelyntarkastelulautakunnan yksityiskohtaiset huomautukset.

Toimenpidevaihtoehdot on valittu eurooppalaisen rahoitusdata-avaruuden asiantuntijaryhmän työn ja sidosryhmien palautteen perusteella.

Vaikutustenarvioinnissa harkittiin useita vaihtoehtoja, joiden tavoitteena oli parantaa asiakkaiden luottamusta datan jakamiseen, selkeyttää oikeudellista tilannetta, edistää standardointia ja tarjota kannustimia. Asiakkaiden luottamuksen parantamiseksi harkittiin

muun muassa rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelien pakollista käyttöä, asiakasdataan pääsyä koskevien sääntöjen määrittämistä ja täydentämistä muilla suojatoimilla, kuten ohjeilla, joilla kuluttajaa suojellaan epäoikeudenmukaiselta kohtelulta tai syrjäytymisriskeiltä.

Oikeudellisen selkeyden tarjoamiseksi harkittiin muun muassa sitä, missä määrin datan haltijoita voitaisiin vaatia jakamaan asiakasdataa datan käyttäjien kanssa. Tästä voitaisiin tehdä pakollista asiakkaan pyynnöstä. Lisäksi pohdittiin sitä, minkä tyyppiset yritykset velvoitetaan jakamaan dataa (luottolaitokset, maksupalveluntarjoajat ja muun tyyppiset finanssilaitokset koko finanssialalla).

Asiakasdatan ja rajapintojen standardoinnin edistämiseksi harkittiin useita vaihtoehtoja. Yksi vaihtoehto oli, että markkinaosapuolet kehittävät yhdessä asiakasdataa ja rajapintoja koskevia yhteisiä standardeja osana rahoitusdatan jakamisjärjestelmiä. Lisäksi harkittiin, pitäisikö markkinaosapuolten kuulua tällaiseen järjestelmään vapaaehtoisuuden tai pakollisuuden perusteella saadakseen pääsyn dataan. Toisena vaihtoehtona harkittiin tällaisen järjestelmän kehittämistä delegoiduilla tai täytäntöönpanosäädöksillä (ns. toisen tason lainsäädäntö, jolla täydennetään tai muutetaan perussäädösten tiettyjä muita kuin keskeisiä osia).

Vaikutustenarvioinnissa harkittiin useita vaihtoehtoja asiakasdatan jakamiseen tarkoitettujen laadukkaiden rajapintojen toteuttamiseksi. Yhtenä vaihtoehtona voitaisiin edellyttää, että datan haltijat ottavat käyttöön ohjelmointirajapinnat (API), joilla pannaan täytäntöön datan ja rajapintojen yhteiset standardit, ja asettavat ne datan käyttäjien saataville ilman sopimusta ja ilman, että datan haltijat voivat saada datan käyttäjiltä minkäänlaista korvausta näiden rajapintojen käytöstä. Toinen vaihtoehto olisi sallia kohtuullisen korvauksen periminen rajapintojen käyttöönotosta ja käytöstä ja sopia sopimussuhteeseen perustuvasta vastuusta.

Komissio piti parhaaksi arvioituna vaihtoehtona EU:n asetusta, jolla vahvistetaan seuraavat tekijät sisältävä rahoitusdatan saatavuutta koskeva kehys:

- edellytetään, että markkinaosapuolet tarjoavat asiakkaille rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelit, määritetään asiakasdataan pääsyä koskevat kelpoisuussäännöt ja annetaan Euroopan valvontaviranomaisille valtuudet antaa suuntaviivoja, joilla suojellaan kuluttajia epäoikeudenmukaiselta kohtelulta tai syrjäytymisriskeiltä
- valtuutetaan datan käyttäjät saamaan pääsy tiettyihin asiakasdatajoukkoihin finanssialalla siten, että siihen tarvitaan aina niiden asiakkaiden lupa, joihin data liittyy
- edellytetään, että markkinaosapuolet laativat asiakasdataa ja rajapintoja koskevat yhteiset standardit sellaisen datan osalta, joka on asetettava saataville, osana rahoitusdatan jakamisjärjestelmiä
- edellytetään, että datan haltijat ottavat korvausta vastaan käyttöön sovellusrajapinnat ja panevat täytäntöön järjestelmien puitteissa laaditut asiakasdataa ja rajapintoja koskevat yhteiset standardit, ja edellytetään, että järjestelmien jäsenet sopivat sopimussuhteeseen perustuvasta vastuusta.

Ehdotuksen odotettu taloudellinen kokonaisvaikutus olisi laadukkaampien finanssipalvelujen parempi saatavuus, mikä parantaisi yleistä hinta-laatusuhdetta. Rahoitusdatan saatavuus lisäisi palvelujen käyttäjäkeskeisyyttä: personoiduista palveluista olisi hyötyä sijoitusneuvontaa etsiville kuluttajille ja automatisoidun luottokelpoisuuden arvioinnin voidaan odottaa helpottavan pk-yritysten rahoituksen saantia. Aloitteella odotetaan olevan laajempiakin myönteisiä vaikutuksia talouteen, koska se tehostaisi palvelujen tarjontaa lisäämällä kilpailua.

Näiden myönteisten vaikutusten toteutumiseksi on kuitenkin tärkeää varmistaa, ettei datan uudelleenkäyttö aiheuta kilpailun vastaista toimintaa ja kilpailuvastaista yhteistyötä, erityisesti kun otetaan huomioon vaatimus sopimusperusteisten järjestelmien pakollisesta noudattamisesta, ja etteivät varsinkaan datan haltijat sulje kilpailijoita markkinoilta dataan pääsystä perittävillä korkeilla maksuilla.

Ehdotuksella voidaan olettaa olevan yleisesti ottaen myönteinen sosiaalinen vaikutus, jos ehdotukseen liittyvät riskit pidetään kurissa. Asiakasdatan jakaminen olisi hallittua, koska se edellyttää asiakkaan pyyntöä: pääsy dataan myönnettäisiin vain, kun asiakas on pyytänyt datansa jakamista. Yksityiskohtaisempi datan jakaminen voisi auttaa sellaisia käyttäjiä saamaan rahoitusta, jolle se ei ole aiemmin ollut mahdollista. Se voisi edistää kohdennettuja säästöjä ja eläkkeitä helpottamalla kattavan yhteenvedon saamista yksityisistä ja ammatillisista lisäeläkeoikeuksista ja muista eläkesäästöistä. Toisaalta aiempaa suurempi datan käyttö voisi ilman asianmukaisia suojatoimia johtaa tietyissä tapauksissa suurempien kustannusten riskiin tai jopa sellaisten asiakkaiden, joiden riskiprofiili on epäedullinen, yhä suurempaan poissulkemiseen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä vakuutusten kaltaisiin palveluihin, joihin liittyy riskien jakamista. Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla voitaisiin kuitenkin lieventää tällaisia vaikutuksia, koska datajoukot, jotka ovat suoraan merkityksellisiä kuluttajien kannalta olennaisten finanssipalvelujen alalla, suljettaisiin sen soveltamisalan ulkopuolelle ja EPV:n ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) ohjeet sovellettavista henkilötietojen käytön rajoista muodostaisivat täydentävän suojatoimen.

Kaiken kaikkiaan rahoitusdatan saatavuudella voidaan odottaa olevan neutraali tai myönteinen välillinen vaikutus ympäristöön, koska se todennäköisesti tukisi innovatiivisten sijoituspalvelujen käyttöönottoa, sellaiset palvelut mukaan luettuina, joilla investoinnit ohjataan kestävämpään toimintaan. Datakeskusten lisääntynyt käyttö voisi aiheuttaa joitakin laajempaan datan uudelleenkäyttöön liittyviä kielteisiä vaikutuksia. Ne jäävät kuitenkin todennäköisesti laajuudeltaan vähäisiksi, koska suurin osa tämän ehdotuksen kattamista tiedoista on jo digitaalisessa muodossa. Käsiteltävän datamäärän kasvu johtuisi pääosin siitä, että datan käyttäjät saisivat pääsyn tähän dataan.

Datan rajallisen saatavuuden ja tämän ehdotuksen luonteen vuoksi on vaikeaa tehdä määrällisiä ennusteita siitä, miten ehdotus hyödyttäisi koko taloutta. Kunkin politiikkatoimen vaikutusten erottaminen mahdollisesta kokonaisvaikutuksesta on yhtä lailla vaativaa. On haastavaa arvioida kunkin toimenpidevaihtoehdon kustannuksia, niiden erillisistä hyödyistä puhumattakaan. Mahdollisista hyödyistä pyrittiin tekemään makrotaloudellinen arviointi makrotason tutkimuksen perusteella. Sen tavoitteena ei kuitenkaan ollut arvioida nimenomaisesti tämän ehdotuksen hyötyjä määrällisesti. Siksi jäljempänä esitettyjen lukujen vaihteluväliä ei tulisi pitää varsinaisena arviona, vaan se pikemminkin havainnollistaa mahdollisia hyötyjä. Makrotaloudellisen arvioinnin mukaan EU:n taloudelle aiheutuvat vuotuiset kokonaishyödyt datan saatavuuden ja jakamisen lisääntymisestä EU:n finanssialalla ovat 4,6–12,4 miljardia euroa. Tähän sisältyy EU:n finanssialan datatalouteen kohdistuva suora vaikutus, joka on 663 miljoonasta 2 miljardiin euroon vuodessa. Ehdotuksen arvioidut kokonaiskustannukset voisivat olla enimmillään 2,2–2,4 miljardia euroa kertaluonteisina kustannuksina ja 147–465 miljoonaa euroa toistuvina vuotuisina kustannuksina.

Digitaaliseen rahoitukseen liittyy monia näkökohtia, jotka voivat parantaa talouksien toimintaa ja edistää kestävästä kehitystä. Rahoituksen saanti on yksi kestävästä kehityksen suurimmista haasteista. Ehdotus auttaa välillisesti edistämään osallistavaa ja kestävästä talouskasvua ja työllisyyttä, vaikka se ei olekaan ehdotuksen suora tavoite. Se voi parantaa sosiaalisesti syrjäytyneiden ihmisten mahdollisuuksia saada rahoitusta. Tämä ehdotus on linjassa kestävästä infrastruktuurin rakentamisesta sekä kestävästä teollisuuden ja innovaatioiden edistämisen kanssa. Se voi vapauttaa kilpailuun perustuvia taloudellisia voimia, jotka

parantavat yhteenliitettävyyttä finanssialalla. Ehdotus auttaa myös torjumaan ilmastonmuutosta kohdennetulla sijoitusneuvonnalla, joka auttaa sijoittajia tekemään tietoon perustuvia päätöksiä, jotka voivat ohjata pääomavirtoja kestäviin investointeihin.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella helpotetaan datan käyttäjien pääsyä asiakkaiden rahoitusdataan, mikä helpottaa asiakkaiden mahdollisuuksia saada innovatiivisia finanssipalveluja. Se tukee erityisesti pk-yrityksiä ja niiden rahoituksen saantia. Ehdotus sisältää useita toimenpiteitä, joilla lievennetään kielteisiä vaikutuksia datan haltijoina toimiviin pk-yrityksiin. Pienemmät markkinaosapuolet voisivat kattaa dataan pääsyn mahdollistavien teknisten rajapintojen (ohjelmointirajapintojen) tarjoamista koskevasta vaatimuksesta aiheutuvat kustannukset esimerkiksi ottamalla käyttöön dataan pääsystä perittävän korvauksen. Lisäksi datan haltijoina toimivat pk-yritykset voisivat entisestään vähentää täytäntöönpanokustannuksiaan laatimalla yhteisiä rajapintoja tai käyttämällä ulkoisia palveluntarjoajia. Datan käyttäjinä toimivat pk-yritykset voivat myös saada asiakasdataa käyttöönsä pienempää, enintään kustannuksia vastaavaa korvausta vastaan datasäädöksestä annetun ehdotuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Yksi vaihtoehto, jota harkittiin ja joka hylättiin, oli datan haltijoina toimivien pk-yritysten sulkeminen datan saataville asettamista koskevien velvoitteiden soveltamisalan ulkopuolelle. Tähän vaihtoehtoon liittyisi kuitenkin useita haittoja. Se vähentäisi huomattavasti ehdotuksen myönteistä vaikutusta, koska jotkin käyttötapaukset perustuvat siihen, että kaikkien tiettyä asiakasta palvelevien ja sen vuoksi hänen dataansa hallussa pitävien finanssilaitosten data kootaan yhteen. Esimerkiksi sijoitusneuvontaan liittyvät käyttötapaukset toimisivat tehokkaasti vain, jos saatavilla on kaikki asiaankuuluva data asiakkaan varoista ja investoinneista (riippumatta siitä, onko se pienten vai suurten yritysten hallussa). Tämä ei myöskään olisi johdonmukaista sen kanssa, että kaikkien markkinaosapuolten on noudatettava keskeisiä sääntöjä tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi. Yleisemmin ottaen yrityksille aiheutuvat hallinnolliset kustannukset (kertaluonteiset kustannukset 18,5 miljoonaa euroa) ovat oikeasuhteinen ja suhteellisen pieni hallinnollinen rasite.

- **Perusoikeudet**

Tämä ehdotus vaikuttaa kuluttajien perusoikeuksiin, erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistettuun oikeuteen nauttia yksityis- ja perhe-elämän kunnioitusta ja 8 artiklassa vahvistettuun henkilötietojen suoja koskevaan oikeuteen. Ehdotuksessa vahvistetaan finanssialan dataan pääsyä koskevat oikeudet, mikä lisäisi datan, myös henkilötietojen, jakamista asiakkaiden pyynnöstä. Perusoikeuksiin kohdistuvia vaikutuksia lievennetään varmistamalla, että käytössä on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artiklassa edellytetty korkeatasoinen kuluttajansuoja ja että datan jakaminen edellyttää asiakkaan pyyntöä. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan noudattamisen varmistamiseksi tietyillä säännöksillä, jotka koskevat erityisesti rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneeleja ja kohdennettuja ohjeita suuremman syrjäytymisriskin aiheuttavilla osa-alueilla, pyritään lisäämään asiakkaiden luottamusta ja luodaan kehys käyttäjien hallinnassa olevalle henkilötietojen jakamiselle. Hallintapaneeli parantaa asiakkaiden kykyä hallita tietojaan erityisesti silloin, kun henkilötietoja käsitellään pyydetyn palvelun suorittamista varten suostumuksen perusteella tai kun käsittely on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi. Lisäksi rajoitetaan datan uudelleenkäyttöä pyydetyn palvelun ulkopuolella. Ottamalla käyttöön uusi toimiluvan saaneiden rahoitustietopalvelun tarjoajien luokka varmistettaisiin, että vain luotetut ja turvalliset palveluntarjoajat voivat saada pääsyn finanssialan asiakasdataan ja käsitellä sitä. Lisäksi kuluttajia suojellaan mahdolliselta datan väärinkäytöltä ja tietosuojaloukkauksilta vahvoilla suojatoimilla, koska digitaalista

häiriönsietokykyä koskevan säädöksen (DORA) säännöt sitovat sekä datan haltijoita että datan käyttäjiä.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tämän ehdotuksen täytäntöönpano ei vaikuttaisi Euroopan unionin yleiseen talousarvioon. Euroopan valvontaviranomaisten on suoritettava tietyjä tehtäviä, jotta lainsäädäntö pannaan asianmukaisesti täytäntöön. Useimmat näistä tehtävistä, kuten sääntely- tai täytäntöönpanostandardien luonnosten tai ohjeiden laatiminen tämän asetuksen soveltamisen parantamiseksi, kuuluvat kuitenkin Euroopan valvontaviranomaisten nykyisiin toimeksiantoihin. Lisäksi edellytetään, että Euroopan pankkiviranomainen (EPV) perustaa rekisterin, jossa on tietoa esimerkiksi rahoitustietopalvelun tarjoajista. Rekisterin perustamiskustannukset olisivat kuitenkin vähäiset, ja ne katettaisiin kustannussäästöillä, joita odotetaan kertyvän kaikille unionin elimille aiheutuvista synergia- ja tehokkuuseduista. Säädöksellä ei sitä vastoin anneta Euroopan valvontaviranomaisille uusia valvonta- tai seurantatehtäviä. Näin ollen ehdotetun lainsäädännön täytäntöönpanosta aiheutuvat kustannukset olisi katettava Euroopan valvontaviranomaisten olemassa olevasta talousarviosta.

Ehdotuksen vaikutukset kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kustannuksiin ja hallinnolliseen rasitteeseen ovat vähäisiä. Niiden laajuus ja jakautuminen riippuvat rahoitustietopalvelun tarjoajille asetettavasta vaatimuksesta, jonka mukaan niiden on haettava kansallisen toimivaltaisen viranomaisen myöntämää toimilupaa, ja siihen liittyvistä valvonta- ja seurantatehtävistä. Kansallisille toimivaltaisille viranomaisille aiheutuvat kustannukset katettaisiin osittain valvontamaksuilla, joita viranomaiset perisivät rahoitustietopalvelun tarjoajilta.

Tällä asetuksella perustettava uusi toimilupajärjestelmä ei vaikuttaisi jo toimiluvan saaneisiin säännelyihin finanssilaitoksiin, eikä siitä aiheutuisi uusia raportointiin tai toimilupien myöntämiseen liittyviä tai muita sääntelyvaatimuksia. Niille yrityksille, joiden on haettava toimilupaa, arvioidaan aiheutuvan sen hakemisesta noin 18,5 miljoonan euron kustannukset. Tämä perustuu oletukseen, että noin 350 yritystä hakisi rahoitustietopalvelun tarjoajiksi saadakseen pääsyn asiakasdataan. Näiden yritysten olisi myös noudatettava digitaalista häiriönsietokykyä koskevan säädöksen vaatimuksia ja otettava käyttöön vaaditut kyberturvallisuusstandardit.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Seuranta- ja arviointimekanismia tarvitaan sen varmistamiseksi, että toteutetuilla sääntelytoimilla saavutetaan tehokkaasti niiden tavoitteet. Komissio arvioi tämän asetuksen vaikutusta, ja komission tehtäväksi annetaan asetuksen uudelleentarkastelu (ehdotuksen 31 artikla).

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksella perustetaan finanssialan asiakasdatan saatavuutta (rahoitusdatan saatavuus) ja käyttöä koskeva kehys. Rahoitusdatan saatavuudella tarkoitetaan yritysten välisen sekä yritysten ja asiakkaiden (myös kuluttajien) välisen datan saatavuutta ja käsittelyä asiakkaan pyynnöstä monenlaisissa finanssipalveluissa. Ehdotus jakautuu yhdeksään osastoon.

I osastossa vahvistetaan asetuksen kohde, sen soveltamisala ja asetuksessa käytetyt määritelmät. I artiklassa säädetään, että asetuksella vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti

tiettyjä finanssialan asiakasdataa koskevia tietoryhmiä voidaan saada käyttöön, jakaa ja käyttää. Siinä vahvistetaan myös finanssialan datan saatavuutta, jakamista ja käyttöä koskevat vaatimukset, datan käyttäjille ja datan haltijoille asetettavat oikeudet ja velvollisuudet sekä rahoitustietopalvelun tarjoajille asetettavat oikeudet ja velvollisuudet, kun ne tarjoavat tietopalveluja tavanomaisena ammatti- tai liiketoimintana. 2 artiklassa määritetään asetuksen soveltamisalaksi tietyt kattavasti kuvaillut datajoukot ja luetellaan yritykset, joihin tätä asetusta sovelletaan. 3 artiklassa vahvistetaan tässä asetuksessa käytetyt termit ja määritelmät, mukaan lukien 'datan haltija', 'datan käyttäjä' ja 'rahoitustietopalvelun tarjoaja'.

II osastossa otetaan käyttöön datan haltijoihin sovellettava oikeudellinen velvoite ja säännellään sitä, miten tätä velvoitetta olisi noudatettava. 4 artiklassa säädetään, että datan haltijan on pyynnöstä asetettava tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva data asiakkaiden saataville. 5 artiklassa annetaan asiakkaalle oikeus pyytää datan haltijaa jakamaan tämä data datan käyttäjän kanssa. Jos pyyntö liittyy henkilötietoihin, sen on oltava yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetun, henkilötietojen käsittelyn mahdollistavan voimassa olevan oikeusperustan mukainen. 6 artiklassa asetetaan tiettyjä velvoitteita datan käyttäjille, jotka saavat dataa asiakkaiden pyynnöstä. Datat käyttäjien olisi saatava pääsy vain 5 artiklan nojalla saataville asetettavaan asiakasdataan, ja tätä dataa olisi käytettävä vain asiakkaan kanssa sovittuihin tarkoituksiin ja hänen kanssaan sovittujen edellytysten mukaisesti. Asiakkaan henkilökohtaisten turvatunnusten ei pitäisi olla muiden osapuolten saatavilla, eikä dataa saisi säilyttää pidempään kuin on tarpeen.

III osastossa vahvistetaan vaatimukset datan vastuullisen käytön ja turvallisuuden varmistamiseksi. 7 artiklassa annetaan ohjeita siitä, miten yritysten olisi käytettävä dataa tietyissä käyttötapauksissa, ja varmistetaan, ettei datan käyttö aiheuta syrjintää tai rajoita palvelujen saantia. Sillä varmistetaan, että asiakkaita ei estetä saamasta finanssituotteita vain sen vuoksi, että he ovat kieltäytyneet antamasta lupaa itseään koskevien datajoukkojen käyttöön. 8 artiklassa perustetaan rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelit. Niiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaat voivat seurata myöntämiään datan käyttöä koskevia lupia, myöntää uusia lupia ja tarvittaessa peruuttaa lupia, antamalla heille pääsy niitä koskevaan yhteenvetoon,.

IV osastossa vahvistetaan rahoitusdatan jakamisjärjestelmien perustamista ja hallintoa koskevat vaatimukset. Järjestelmien tavoitteena on koota yhteen datan haltijoita, datan käyttäjiä ja kuluttajajärjestöjä. Näiden järjestelmien olisi laadittava dataa ja rajapintoja koskevia standardeja, määritettävä rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelien toimintaa koskevat koordinoituneet mekanismit ja tiettyjen datajoukkojen saatavuutta koskevat yhteiset standardoidut sopimuspuitteet, näiden järjestelmien hallintoa koskevat säännöt, avoimuusvaatimukset, korvaussäännöt, vastuu ja riitojenratkaisu. 9 artiklassa säädetään, että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva data saadaan asettaa vain rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäsenten saataville, mikä tekee tällaisten järjestelmien perustamisesta ja jäsenyydestä pakollista. 10 artiklassa säädetään tällaisen järjestelmän hallintoprosesseista, kuten sen jäsenten sopimussuhteeseen perustuvaa vastuuta koskevista säännöistä ja tuomioistuimen ulkopuolisesta riitojenratkaisumekanismista. 10 artiklassa säädetään myös datan jakamista koskevien yhteisten standardien laatimisesta ja datan jakamiseen käytettävien teknisten rajapintojen perustamisesta. Tällaisista datan jakamisjärjestelmistä on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, ja niihin on sovellettava EU:n laajuista toimilupaa. Läpinäkyvyyden varmistamiseksi niiden on kuuluttava EPV:n ylläpitämään rekisteriin. Rahoitusdatan jakamisjärjestelmiin sovellettavissa vähimmäisjärjestelyissä olisi myös todettava, että datan haltijoilla on oltava oikeus korvaukseen datan asettamisesta datan käyttäjien saataville sen järjestelmän ehtojen mukaisesti, johon datan haltija ja datan käyttäjä kuuluvat. Korvauksen on joka tapauksessa oltava kohtuullinen ja perustuttava järjestelmän

jäsenten aiemmin sopimiin selkeisiin ja läpinäkyviin menetelmiin. Korvauksessa olisi pyrittävä ottamaan huomioon ainakin kustannukset, jotka aiheutuvat teknisen rajapinnan asettamisesta saataville pyydetyn datan jakamista varten. 11 artiklassa siirretään komissiolle valta antaa delegoitu säädös siinä tapauksessa, että yhtä tai useampaa asiakasdatan tietoryhmää varten ei perusteta rahoitusdatan jakamisjärjestelmää.

V osastossa vahvistetaan säännökset, jotka koskevat rahoitustietopalvelun tarjoajien hyväksymistä ja toimintaehtoja. Nämä vaatimukset koskevat hakemuksen pakollista sisältöä (12 artikla), laillisen edustajan nimeämistä (13 artikla), toimiluvan soveltamisalaa, rahoitustietopalvelun tarjoajia koskeva EU:n laajuinen toimilupa mukaan luettuna (14 artikla) ja toimivaltaisten viranomaisten oikeutta peruuttaa toimilupa. 15 artiklassa säädetään EPV:n ylläpitämisen rahoitustietopalvelun tarjoajia ja datan jakamisjärjestelmiä koskevan rekisterin perustamisesta. 16 artiklassa säädetään rahoitustietopalvelun tarjoajien toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista.

VI osastossa säädetään toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia koskevista yksityiskohdista. 17 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus nimetä toimivaltaiset viranomaiset. 18 artiklassa määritetään yksityiskohtaiset säännökset toimivaltaisten viranomaisten valtuuksista, ja 19 artiklassa säädetään valtuudesta pyrkiä sovintosopimukseen ja käyttää nopeutettuja täytäntöönpanomenettelyjä. 20 ja 21 artiklassa vahvistetaan yksityiskohtaisesti ne hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet sekä uhkasakot, joita toimivaltaiset viranomaiset voivat määrätä. 22 artiklassa määritetään olosuhteet, jotka toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä määrätessään. 23 artikla kattaa toimivaltaisten viranomaisten väliseen tiedonvaihtoon sovellettavan salassapitovelvollisuuden. VI osastossa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat muutoksenhakuoikeutta (24 artikla), määrättyjen hallinnollisten seuraamusten ja hallinnollisten toimenpiteiden julkaisemista (25 artikla), toimivaltaisten viranomaisten välistä tietojenvaihtoa (26 artikla) ja toimivaltaisten viranomaisten välisten erimielisyyksien ratkaisemista (27 artikla).

VII osastossa säädetään sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta käyttäviin yrityksiin sovellettavasta, toimivaltaisille viranomaisille ilmoittamista koskevasta menettelystä (28 artikla) ja toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta ilmoittaa, kun ne toteuttavat toimenpiteitä, joilla rajoitetaan sijoittautumisvapautta (29 artikla).

VIII osastossa vahvistetaan siirretyn säädösvallan käyttämisen edellytykset komission delegoitujen säädösten hyväksymistä varten (30 artikla), koska varsinaisessa ehdotuksessa siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 11 artiklan nojalla. Tässä osastossa säädetään myös komission velvollisuudesta tarkastella uudelleen tiettyjä tämän asetuksen osatekijöitä (31 artikla). 32–34 artiklassa tehdään tarvittavat muutokset Euroopan valvontaviranomaisten perustamista koskeviin asetuksiin, jotta tämä asetus ja rahoitustietopalvelun tarjoajat voidaan sisällyttää niiden soveltamisalaaan. 35 artiklalla muutetaan digitaalista häiriönsietokykyä koskevaa säädöstä. 36 artiklassa todetaan, että tätä asetusta aletaan soveltaa 24 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, lukuun ottamatta IV osastoa (järjestelmistä), jota aletaan soveltaa 18 kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä ja asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010, (EU) N:o 1095/2010 ja (EU) 2022/2554 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁶,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Datan tuottamiseen ja käyttöön perustuva vastuullinen datatalous on olennainen osa unionin sisämarkkinoita ja voi tuottaa hyötyjä sekä unionin kansalaisille että taloudelle. Dataan tukeutuvat digitaalitekniikat edistävät yhä voimakkaammin finanssimarkkinoiden muutosta tuottamalla uusia liiketoimintamalleja, tuotteita ja tapoja, joilla yritykset ovat vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa.
- (2) Finanssilaitosten asiakkaiden, olivatpa he kuluttajia tai yrityksiä, olisi voitava hallita tehokkaasti rahoitusdataansa ja hyödyntää avointa, oikeudenmukaista ja turvallista datavetoista innovointia finanssialalla. Näille asiakkaille olisi annettava valtuudet päättää, miten heidän rahoitusdataansa käytetään ja kuka sitä käyttää, ja myöntää yrityksille pääsy heidän dataansa, jotta he voivat halutessaan saada finanssi- ja tietopalveluja.
- (3) Unioni on tuonut julki toimintapoliittisen intressin siihen, että finanssilaitosten asiakkaille annetaan pääsy heidän rahoitusdataansa. Komissio on vahvistanut digitaalisen rahoituksen strategiasta antamassaan tiedonannossa ja vuonna 2021 antamassaan päämarkkinaunionia koskevassa tiedonannossa aikovansa ottaa käyttöön rahoitusdatan saatavuutta koskevan kehyksen, jotta asiakkaat voivat hyötyä finanssialan datan jakamisesta. Tällaisia hyötyjä ovat muun muassa datavetoisten finanssituotteiden ja -palvelujen kehittäminen ja tarjoaminen, jotka ovat mahdollisia asiakasdatan jakamisen ansiosta.
- (4) Maksutilitietojen jakaminen unionissa asiakkaan antaman luvan perusteella on finanssipalvelujen alalla ja tarkistettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin

⁶ EUVL C , , s. .

(EU) 2015/2366⁷ seurauksena alkanut muuttaa tapaa, jolla kuluttajat ja yritykset käyttävät pankkipalveluja. Kyseisessä direktiivissä vahvistettujen toimenpiteiden pohjalta olisi luotava sääntelykehys maksutilitietoja laajemman asiakasdatan jakamiselle finanssialalla. Tämän olisi myös toimittava osatekijänä finanssialan kattavassa integroimisessa komission datastrategiaan⁸, jolla edistetään datan jakamista eri sektoreiden välillä.

- (5) On ratkaisevan tärkeää varmistaa asiakkaiden kyky hallita dataansa ja turvata heidän luottamuksensa, jotta finanssialalle voidaan luoda toimiva ja tehokas datan jakamista koskeva kehys. Varmistamalla, että asiakkaat voivat tehokkaasti hallita datan jakamista, edistetään innovointia sekä asiakkaiden luottamusta datan jakamiseen. Tehokkaalla hallinnalla voidaan siten vähentää asiakkaiden vastahakoisuutta datan jakamista kohtaan. Nykyisen unionin kehyksen nojalla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁹ mukainen rekisteröidyn oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen koskee ainoastaan henkilötietoja ja sitä voidaan käyttää vain, kun tietojen siirtäminen on teknisesti mahdollista. Finanssialan asiakasdata ja tekniset rajapinnat eivät maksutilejä lukuun ottamatta ole standardoituja, mikä tekee datan jakamisesta kalliimpaa. Lisäksi finanssilaitosten lakisääteinen tietojen saataville asettamista koskeva velvollisuus kattaa vain niiden asiakkaiden maksutiedot.
- (6) Unionin finanssialan datatalous on näin ollen edelleen hajanainen, ja sille ovat ominaisia vaihteleva datan jakaminen, esteet ja sidosryhmien haluttomuus osallistua muiden kuin maksutilitietojen jakamiseen. Asiakkaat eivät näin ollen voi hyödyntää yksilöllisiä, datavetoisia tuotteita ja palveluja, jotka voisivat soveltua heidän erityisiin tarpeisiinsa. Yksilöllisten finanssituotteiden puute vähentää mahdollisuutta innovointiin siten, että tarjottaisiin enemmän vaihtoehtoja ja finanssituotteita ja -palveluja kiinnostuneille kuluttajille, jotka voisivat hyötyä datavetoisista välineistä tietoon perustuvien valintojen tekemisessä, valikoiman vertailemisessa käyttäjäystävällisellä tavalla ja tuotteiden vaihtamisessa hyödyllisempiin, kuluttajien toiveita vastaaviin tuotteisiin heitä koskevan datan perusteella. Yritysdatan jakamisen nykyisten esteiden vuoksi yritykset, varsinkin pk-yritykset, eivät voi hyödyntää parempia, käytännöllisiä ja automatisoituja finanssipalveluja.
- (7) Datan asettaminen saataville laadukkaiden ohjelmointirajapintojen välityksellä on olennaista saumattoman ja tehokkaan datan saatavuuden edistämiseksi. Maksutilitietoja lukuun ottamatta vain pieni osa datan haltijoina toimivista finanssilaitoksista ilmoittaa asettavansa dataa saataville teknisten rajapintojen, kuten ohjelmointirajapintojen, välityksellä. Koska kannustimet tällaisten innovatiivisten palvelujen kehittämiseen puuttuvat, markkinakysyntä datan saatavuudelle on edelleen vähäistä.
- (8) Näin ollen unionin tasolla tarvitaan nimenomainen ja yhdenmukaistettu rahoitusdatan saatavuutta koskeva kehys digitaalitalouden tarpeisiin vastaamiseksi ja toimivia datan

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1593073685620&uri=CELEX%3A52020DC0066>
⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

sisämarkkinoita koskevien esteiden poistamiseksi. Näiden esteiden poistamiseksi tarvitaan erityisiä sääntöjä, joilla parannetaan asiakasdatan saatavuutta ja mahdollistetaan siten se, että kuluttajat ja yritykset voivat hyödyntää parempien finanssituotteiden ja -palvelujen tuomat edut. Datavetoinen rahoitus helpottaisi teollisuuden siirtymistä standardoitujen tuotteiden perinteisestä tarjonnasta asiakkaiden erityistarpeisiin paremmin soveltuviin räätälöityihin ratkaisuihin, mukaan lukien parannetut asiakasrajapinnat, jotka lisäävät kilpailua, parantavat käyttäjäkokemusta ja varmistavat, että finanssipalvelujen keskiössä on loppukäyttäjänä oleva asiakas.

- (9) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla datalla olisi oltava suuri lisäarvo rahoitusinnovoinnille, ja siitä kuluttajille aiheutuvan taloudellisen syrjäytymisen riskin olisi oltava pieni. Siksi tämän asetuksen ei pitäisi kattaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/138/EY¹⁰ tarkoitettuun kuluttajan sairausvakuutuksen liittyvää dataa eikä direktiivissä 2009/138/EY tarkoitettuihin kuluttajan henkivakuutus tuotteisiin liittyvää dataa, lukuun ottamatta vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden kattamia henkivakuutus sopimuksia. Tämän asetuksen ei pitäisi kattaa myöskään dataa, joka on kerätty osana kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia. Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvassa asiakasdatan jakamisessa olisi noudatettava luottamuksellisten yritystietojen ja liikesalaisuuksien suojaa.
- (10) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan asiakasdatan jakamisen olisi perustuttava asiakkaalta saatuun lupaan. Datan haltijoille asetettavan asiakasdatan jakamista koskevan lakisääteisen velvollisuuden olisi käynnistyttävä, kun asiakas on pyytänyt datansa jakamista datan käyttäjän kanssa. Tämän pyynnön voi toimittaa asiakkaan puolesta toimiva datan käyttäjä. Kun asiaan liittyy henkilötietojen käsittelyä, datan käyttäjällä olisi oltava käsittelylle asetuksen (EU) 2016/679 mukainen pätevä laillinen peruste. Asiakasdataa voidaan käsitellä sovittuihin tarkoituksiin tarjottavan palvelun yhteydessä. Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava henkilötietojen suojaa koskevia periaatteita, joita ovat muun muassa lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys, käyttötarkoitussidonnaisuus ja tietojen minimointi. Asiakkaalla on oikeus peruuttaa datan käyttäjälle annettu lupa. Kun tietojen käsittely on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi, asiakkaan olisi voitava peruuttaa luvat niiden sopimusten sopimusvelvoitteiden mukaisesti, joissa rekisteröity on osapuolena. Kun henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen, rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa, kuten asetuksessa (EU) 2016/679 säädetään.
- (11) Asiakkaille annettava mahdollisuus jakaa heidän olemassa olevia investointejaan koskevaa datana voi edistää vähittäissijoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvää innovointia. Vähittäissijoittajan soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnin toteuttamiseen tarvittavien perustietojen kerääminen on aikaa vievää asiakkaalle ja muodostaa merkittävän kustannustekijän sijoitusten, eläkkeiden ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden neuvojille ja jakelijoille. Säästöjä ja rahoitusvälineisiin tehtyjä sijoituksia, vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet mukaan luettuina, koskevan asiakasdatan sekä soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnin toteuttamiseksi kerätyn datan jakaminen voi parantaa kuluttajille tarjottavaa sijoitusneuvontaa. Siihen liittyy myös suuri innovaatiopotentiaali, muun muassa sellaisen yksilöllisen

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutus toiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (uudelleenlaadittu toisinto) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

sijoitusneuvonnan ja sijoitusten hallintavälineiden kehittämisessä, jotka voivat lisätä vähittäissijoituksiin liittyvän neuvonnan tehokkuutta. Markkinoilla kehitetään jo tällaisia hallintavälineitä, ja niitä voitaisiin kehittää entistä tehokkaammin, jos asiakas voisi jakaa investointeihin liittyviä tietojaan.

- (12) Asiakasdata, joka koskee kiinnityksiin, lainoihin ja säästöihin liittyviä saldoa, ehtoja tai maksutapahtumatietoja, voi auttaa asiakkaita saamaan paremman yleiskuvan talletuksistaan ja täyttämään paremmin säästötarpeensa luottotietojen perusteella. Tämän asetuksen olisi katettava myös muu asiakasdata kuin se, joka liittyy direktiivissä (EU) 2015/2366 määriteltyihin maksutileihin. Luottotilien, joiden varojen katteena on luottosopimus, jota ei voi käyttää maksutapahtumien suorittamiseen kolmansille osapuolille, olisi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan. Sen vuoksi olisi katsottava, että tämä asetus kattaa pääsyn saldoon, ehtoihin ja maksutapahtumatietoihin, jotka liittyvät kiinnitysluottosopimuksiin, lainoihin ja säästötileihin sekä sellaisiin tilityyppeihin, jotka eivät kuulu direktiivin (EU) 2015/2366¹¹ soveltamisalaan.
- (13) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan asiakasdatan olisi sisällettävä kestävyyyteen liittyviä tietoja, joiden avulla asiakkaat voivat helpommin käyttää kestävyysmieltymystensä ja kestävän rahoituksen tarpeidensa mukaisia finanssipalveluja komission kestäväan talouteen siirtymisen rahoitusstrategian¹² mukaisesti. Pääsy kestävyysdataan, joka voi sisältyä kiinnitysluottoon, luottoon, lainaan ja säästötiliin liittyviin saldoa tai maksutapahtumaa koskeviin tietoihin, ja pääsy sijoituspalveluyritysten hallussa olevaan kestävyyttä koskevaan asiakasdataan voi edistää sellaisen datan saatavuutta, jota tarvitaan kestävän rahoituksen saamiseksi tai vihreään siirtymään investoimiseksi. Lisäksi tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan asiakasdatan olisi sisällettävä tiedot, jotka ovat osa yrityksiin, myös pk-yrityksiin, liittyvää luottokelpoisuuden arviointia ja jotka voivat tarjota kattavamman kuvan pienten yritysten kestävyystavoitteista. Yritysten luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettävien tietojen sisällyttämisen tämän asetuksen soveltamisalaan odotetaan parantavan rahoituksen saantia ja yksinkertaistavan lainojen hakemista. Tällaiset tiedot olisi rajoitettava yrityksiä koskeviin tietoihin, eivätkä ne saisi loukata teollis- ja tekijänoikeuksia.
- (14) Vahinkovakuutuksen tarjoamiseen liittyvä asiakasdata on olennaista, jotta asiakkaalle voidaan tarjota hänen tarpeidensa, kuten kodin, ajoneuvon ja muun omaisuuden suojelun, kannalta tärkeitä vakuutustuotteita ja -palveluja. Toisaalta tällaisen datan kerääminen on usein työlästä ja kallista, ja se voi heikentää asiakkaiden mahdollisuuksia ihanteelliseen vakuutusturvaan. Ongelman ratkaisemiseksi tällaiset finanssipalvelut on tarpeen sisällyttää tämän asetuksen soveltamisalaan. Vakuutustuotteita koskevan asiakasdatan olisi tätä asetusta sovellettaessa sisällettävä sekä vakuutustuotetiedot, kuten tiedot vakuutusturvasta, että kuluttajien vakuutettuja omaisuuseriä koskevat tiedot, jotka kerätään vaatimusten ja tarpeiden määrittelyä varten. Tällaisen datan jakamisen ansiosta asiakkaille voitaisiin luoda yksilöllisiä

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).

¹² Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Kestäväan talouteen siirtymisen rahoitusstrategia* (COM(2021) 390 final).

välineitä, kuten vakuutusten hallintapaneelleja, jotka voisivat auttaa kuluttajia hallitsemaan paremmin riskejään. Se voisi myös auttaa asiakkaita saamaan paremmin heidän vaatimuksiinsa ja tarpeisiinsa kohdennettuja tuotteita, myös hyödyllisemmän neuvonnan avulla. Tämä voi edistää asiakkaiden ihanteellista vakuutusturvaa ja lisätä muuten alipalveltujen kuluttajien taloudellista osallisuutta tarjoamalla uutta tai parempaa vakuutusturvaa. Lisäksi vakuutusdatan jakaminen voisi tehostaa vakuutusten tarjoamista erityisesti tuotesuunnittelua, vakuutusten merkintää, sopimuksen toteuttamista, myös korvausvaatimusten käsittelyä, ja riskien vähentämistä koskevissa vaiheissa.

- (15) Ammatillisiin lisäeläkkeisiin ja yksilöllisiin eläkevakuutuksiin liittyvän datan jakamisella on kuluttajien kannalta merkittävää innovaatiopotentiaalia. Eläkesäästäjillä ei usein ole riittävästi tietoa eläkeoikeuksistaan, mikä liittyy siihen, että näitä oikeuksia koskeva data on usein jakautunut eri datan haltijoille. Ammatillisiin lisäeläkkeisiin ja yksilöllisiin eläkevakuutuksiin liittyvän datan jakaminen voisi edistää sellaisten eläkkeen seurantavälineiden kehittämistä, joista säästäjät saavat kattavan yhteenvedon eläkeoikeuksistaan ja -tuloistaan sekä eri jäsenvaltioissa että rajatylittävällä tasolla unionissa. Eläkeoikeuksia koskevalla datalla tarkoitetaan erityisesti ammatillisten lisäeläkejärjestelmien jäsenten ja edunsaajien kertyneitä eläkeoikeuksia, ennustettuja eläke-etuuksien tasoja, riskejä ja takuita. Pääsy ammatillisia lisäeläkkeitä koskevaan dataan ei vaikuta eläkejärjestelmien järjestämistä koskevan kansallisen sosiaali- ja työlainsäädännön soveltamiseen, järjestelmien jäsenyys ja työehtosopimusten tulokset mukaan luettuina.
- (16) Tätä asetusta sovellettaessa yrityksen luottokelpoisuuden arviointiin liittyvillä tiedoilla tarkoitetaan tietoja, jotka yritys antaa laitoksille ja luotonantajille osana lainahakemusprosessia tai luottoluokitusta koskevaa pyyntöä. Tähän sisältyvät mikroyritysten sekä pienten, keskisuurten ja suurten yritysten lainahakemukset. Siihen voivat sisältyä luotonantoa ja valvontaa koskevien Euroopan pankkiviranomaisen ohjeiden¹³ liitteessä 2 tarkoitetut laitosten ja luotonantajien keräämät tiedot. Tällaisiin tietoihin voivat sisältyä tilinpäätökset ja ennusteet, tiedot veloista ja maksuviivästyksistä, todisteet vakuuden omistuksesta, todisteet vakuuden vakuuttamisesta ja tiedot takauksista. Muitakin tietoja voidaan tarvita, jos lainahakemuksen tarkoitus liittyy liikekiinteistön ostamiseen tai kiinteistörakentamiseen.
- (17) Tämän asetuksen tarkoituksena on velvoittaa finanssilaitokset antamaan pääsy määrättyihin tietoryhmiin asiakkaan pyynnöstä, kun ne toimivat datan haltijoina, ja mahdollistaa asiakkaan antamaan lupaan perustuva datan jakaminen, kun finanssilaitokset toimivat datan käyttäjinä. Siksi asetuksessa olisi lueteltava finanssilaitokset, jotka voivat toimia joko datan haltijana tai datan käyttäjänä taikka molempina. Finanssilaitoksilla tarkoitetaan näin ollen niitä yhteisöjä, jotka tarjoavat finanssituotteita ja finanssipalveluja tai asiaan liittyviä tietopalveluja finanssialan asiakkaille.
- (18) Menetelmien, joiden avulla datan käyttäjät yhdistävät uusia ja perinteisiä asiakasdatan lähteitä, on tätä asetusta sovellettaessa oltava oikeasuhteisia sen varmistamiseksi, että ne eivät aiheuta kuluttajille taloudellisen syrjäytymisen riskejä. Käytännöt, jotka johtavat tiettyjen haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajaryhmien, kuten pienituloisten, yksityiskohtaisempaan tai kattavampaan analysointiin, voivat lisätä

¹³ [EPV:n loppuraportti – Luotonantoa ja -valvontaa koskevat ohjeet \(europa.eu\)](#), 29.5.2020.

riskiä epäoikeudenmukaisten ehtojen tai eriytettyjen hintojen soveltamisesta, kuten erisuuruisten vakuutusmaksujen veloittamisesta. Syrjäytymispotentiaali on suurempi kuluttajan profiiliin mukaan hinnoiteltujen tuotteiden ja palvelujen tarjonnassa, erityisesti kun se perustuu luonnollisten henkilöiden luottopisteytykseen ja luottokelpoisuuden arviointiin, sekä tuotteissa ja palveluissa, jotka liittyvät luonnollisten henkilöiden henki- ja sairausvakuutusten riskinarviointiin ja hinnoitteluun. Riskien vuoksi datan käyttöön näitä tuotteita ja palveluja varten olisi sovellettava erityisvaatimuksia kuluttajien ja heidän perusoikeuksiensa suojelemiseksi.

- (19) Tällä asetuksella ja siihen liittyvillä Euroopan pankkiviranomaisen, jäljempänä 'EPV', ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä 'EIOPA', laatimilla ohjeilla vahvistettavan datan käyttöalan olisi tarjottava oikeasuhteinen kehys sille, miten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kuluttajaan liittyviä henkilötietoja olisi käytettävä. Datan käyttöalan avulla varmistetaan, että tämän asetuksen soveltamisala, jonka ulkopuolelle suljetaan kuluttajan luottokelpoisuuden arviointiin ja kuluttajan henki- ja sairausvakuutukseen liittyvä data, vastaa niiden ohjeiden soveltamisalaa, joissa annetaan suosituksia siitä, miten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia finanssialan muilta osa-alueilta peräisin olevia datatyyppejä voidaan käyttää näiden tuotteiden ja palvelujen tarjoamiseen. EPV:n laatimissa ohjeissa olisi määritettävä, miten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa muun tyyppistä dataa voidaan käyttää kuluttajan luottopisteytyksen arviointiin. EIOPAn laatimissa ohjeissa olisi määritettävä, miten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa dataa voidaan käyttää riskinarviointiin ja hinnoitteluun liittyvissä tuotteissa ja palveluissa, kun kyseessä ovat henki- ja sairausvakuutus tuotteet. Ohjeet olisi laadittava tavalla, joka vastaa kuluttajan tarpeita ja on oikeassa suhteessa tällaisten tuotteiden ja palvelujen tarjoamiseen.
- (20) EPV:n ja EIOPAn olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa laatiessaan kyseisiä ohjeita, joiden olisi perustuttava olemassa oleviin suosituksiin kuluttajatietojen käytöstä kuluttajan luottojen ja kiinnitysluottojen alalla, erityisesti kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY nojalla annettuihin luottokelpoisuuden arviointia koskeviin sääntöihin, luotonantoa ja -valvontaa koskeviin EPV:n ohjeisiin, direktiivin 2014/17/EU nojalla laadittuihin luottokelpoisuuden arviointia koskeviin EPV:n ohjeisiin sekä Euroopan tietosuojaneuvoston henkilötietojen käsittelystä antamiin ohjeisiin.
- (21) Asiakkaiden on voitava tosiasiallisesti hallita tietojaan ja luottaa mahdollisuuteen hallita tämän asetuksen mukaisesti myöntämiään lupia. Sen vuoksi olisi edellytettävä, että datan haltijat tarjoavat asiakkaille yhteiset ja yhdenmukaiset rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelit. Asiakkaan olisi voitava hallita lupien hallintapaneelissa lupiaan tietoon perustuvalla ja puolueettomalla tavalla, ja hallintapaneelin olisi annettava asiakkaille vahva keino hallita sitä, miten heidän henkilötietojaan ja muita kuin henkilötietojaan käytetään. Hallintapaneelia ei pitäisi suunnitella tavalla, joka kannustaisi tai perusteettomasti rohkaisisi asiakasta myöntämään tai peruuttamaan lupia. Lupien hallintapaneelissa olisi otettava tarvittaessa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882¹⁴ mukaiset esteettömyysvaatimukset. Datan haltijat voisivat käyttää lupien

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70–115).

hallintapaneelia tarjotessaan ilmoitettua sähköistä tunnistamista ja luottamuspalvelua, kuten jäsenvaltion käyttöön antamaa eurooppalaista digitaalisen identiteetin lompakkoa, joka otettiin käyttöön ehdotuksessa asetuksen (EU) N:o 910/2014 muuttamisesta eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kehyksen vahvistamisen osalta¹⁵. Datan haltijat voivat myös käyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/868¹⁶ mukaisia datan välityspalvelujen tarjoajia tarjotakseen lupien hallintapaneelit, jotka täyttävät tämän asetuksen vaatimukset.

- (22) Lupien hallintapaneelissa olisi näytettävä asiakkaan antamat luvat, myös silloin, kun henkilötietoja jaetaan suostumuksen perusteella tai kun niitä tarvitaan sopimuksen täytäntöön panemiseksi. Lupien hallintapaneelin olisi varoitettava asiakasta vakioidulla tavalla luvan peruuttamisesta aiheutuvasta mahdollisten sopimusoikeudellisten seurausten riskistä, mutta asiakkaan olisi oltava edelleen vastuussa tällaisen riskin hallinnasta. Lupien hallintapaneelia olisi käytettävä olemassa olevien lupien hallintaan. Datan haltijoiden olisi ilmoitettava datan käyttäjille luvan peruuttamisesta reaaliaikaisesti. Lupien hallintapaneelissa olisi oltava tieto peruutetuista tai vanhentuneista luvista enintään kahden vuoden ajalta, jotta asiakas voi seurata lupiaan tietoon perustuvalla ja puolueettomalla tavalla. Datan käyttäjien olisi ilmoitettava datan haltijoille reaaliaikaisesti asiakkaiden myöntämistä uusista luvista ja voimaan palautetuista luvista, mukaan lukien luvan voimassaolon kesto ja lyhyt tiivistelmä luvan käyttötarkoituksesta. Lupien hallintapaneelissa esitetyt tiedot eivät vaikuta asetuksen (EU) 2016/679 mukaisten tietoja koskevien vaatimusten soveltamiseen.
- (23) Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi tietyt finanssilaitokset on suljettu tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä johtuu niiden kokoon tai niiden tarjoamiin palveluihin liittyvistä syistä, joiden vuoksi tämän asetuksen noudattaminen olisi niille liian vaikeaa. Tällaisia ovat ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset, joiden hallinnoimissa eläkejärjestelmissä on yhteensä enintään 15 jäsentä, sekä vakuutusedustajat, jotka ovat mikroyrityksiä taikka pieniä tai keskisuuria yrityksiä. Lisäksi tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien datan haltijoina toimivien pienten tai keskisuurten yritysten olisi saatava perustaa ohjelmointirajapinta yhdessä, mikä vähentää kullekin niistä aiheutuvia kustannuksia. Ne voivat myös hyödyntää ulkopuolisia teknologian toimittajia, jotka toteuttavat ohjelmointirajapintoja kootusti finanssilaitoksille ja voivat periä niiltä vain pienen kiinteän käyttömaksun ja toimia suurelta osin pyyntökohtaisen maksun perusteella.
- (24) Tällä asetuksella otetaan käyttöön uusi datan haltijoina toimivia finanssilaitoksia koskeva oikeudellinen velvollisuus jakaa määrättyjä tietoryhmiä asiakkaan pyynnöstä. Datan haltijoille asetettavaa velvollisuutta jakaa dataa asiakkaan pyynnöstä olisi täsmennettävä asettamalla saataville yleisesti tunnustetut standardit myös sen varmistamiseksi, että jaettu data on riittävän laadukasta. Datan haltijan olisi asetettava asiakasdata keskeytyksettä saataville niihin tarkoituksiin, joita varten, ja niiden ehtojen nojalla, joiden mukaisesti asiakas on myöntänyt luvan datan käyttäjälle. Keskeytyksettömällä saatavuudella voitaisiin tarkoittaa useita pyyntöjä, jotka koskevat asiakasdatan asettamista saataville asiakkaan kanssa sovitun palvelun suorittamiseksi.

¹⁵ COM(2021) 281 final, 2021/0136(COD).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/868, annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, eurooppalaisen datan hallinnoinnista ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (datanhallinta-asetus) (EUVL L 152, 3.6.2022, s. 1).

Sillä voitaisiin tarkoittaa myös kertaluonteista pääsyä asiakasdataan. Vaikka datan haltija on vastuussa rajapinnan saatavuudesta ja riittävästä laadusta, rajapinnan voi tarjota paitsi datan haltija myös muu finanssilaitos, ulkopuolinen tietotekniikan palveluntarjoaja, toimialajärjestö tai ryhmä finanssilaitoksia taikka jäsenvaltion viranomaisen. Ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset voivat integroida rajapinnan eläkkeiden hallintapaneeliin, jotka kattavat laajemman valikoiman tietoa, edellyttäen, että eläkkeiden hallintapaneeli täyttää tämän asetuksen vaatimukset.

- (25) Jotta useiden finanssilaitosten välisen tietojen saatavuuden toteuttamiseksi tarvittava sopimusperusteinen ja tekninen vuorovaikutus olisi mahdollista, olisi edellytettävä, että datan haltijat ja datan käyttäjät kuuluvat rahoitusdatan jakamisjärjestelmiin. Näiden järjestelmien olisi kehitettävä dataa ja rajapintoja koskevat standardit, tiettyjen datajoukkojen saatavuutta koskevat yhteiset standardoidut sopimuspuitteet ja datan jakamiseen liittyvät hallintosäännöt. Järjestelmien tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on tarpeen määrittää näiden järjestelmien hallintoa koskevat yleiset periaatteet, mukaan lukien osallistavaa hallintoa sekä datan haltijoiden, datan käyttäjien ja asiakkaiden osallistumista koskevat säännöt (jotta varmistetaan tasapuolinen edustus järjestelmissä), läpinäkyvyysvaatimukset sekä toimiva valitus- ja muutoksenhakumenettely (erityisesti järjestelmien päätöksentekoa varten). Rahoitusdatan jakamisjärjestelmien on oltava kuluttajansuojaan ja tietosuojan, yksityisyyteen ja kilpailuun liittyvien unionin sääntöjen mukaisia. Näihin järjestelmiin osallistuvia kannustetaan myös laatimaan samantapaisia käytäntösääntöjä kuin ne, joita rekisterinpitäjien tai henkilötietojen käsittelijöiden on laadittava asetuksen (EU) 2016/679 40 artiklan nojalla. Vaikka tällaiset järjestelmät voivat perustua markkinoilla olemassa oleviin aloitteisiin, tässä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia olisi sovellettava nimenomaisesti sellaisiin rahoitusdatan jakamisjärjestelmiin tai niiden osiin, joita markkinaosapuolet käyttävät tämän asetuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämiseen kyseisten velvoitteiden soveltamispäivän jälkeen.
- (26) Rahoitusdatan jakamisjärjestelmän olisi koostuttava datan haltijoiden ja datan käyttäjien välisestä yhteissopimuksesta, jonka tavoitteena on edistää rahoitusdatan jakamisen tehokkuutta ja teknistä innovointia asiakkaiden hyödyksi. Unionin kilpailusääntöjen mukaisesti rahoitusdatan jakamisjärjestelmässä olisi määrättävä sen jäsenille vain sellaisia rajoituksia, jotka ovat tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi ja jotka ovat oikeassa suhteessa näihin tavoitteisiin nähden. Sen ei pitäisi antaa jäsenilleen mahdollisuutta estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua asianomaisten markkinoiden merkittäväällä osalla.
- (27) Tämän asetuksen tehokkuuden varmistamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä rahoitusdatan jakamisjärjestelmän yksityiskohtaisista säännöistä ja ominaisuuksista silloin, kun datan haltijat ja datan käyttäjät eivät ole kehittäneet tällaista järjestelmää. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa¹⁷ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin

¹⁷ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (28) Datan haltijoiden ja datan käyttäjien olisi saatava käyttää olemassa olevia markkinastandardeja laatiessaan yhteisiä standardeja pakollista datan jakamista varten.
- (29) Sen varmistamiseksi, että datan haltijoille on kannattavaa tarjota laadukkaita rajapintoja datan asettamiseksi datan käyttäjien saataville, datan haltijoiden olisi voitava pyytää ohjelmointirajapintojen käyttöönotosta kohtuullinen korvaus datan käyttäjiltä. Edistämällä dataan pääsyä korvausta vastaan varmistettaisiin asiaan liittyvien kustannusten oikeudenmukainen jakautuminen datan haltijoiden ja datan käyttäjien kesken datan arvoketjussa. Tapauksissa, joissa datan käyttäjä on pk-yritys, olisi varmistettava oikeasuhteisuus pienten markkinaosapuolten kannalta rajoittamalla korvaus pelkästään datan saatavuuden edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Korvaustason määrittämistä koskeva malli olisi määriteltävä osana rahoitusdatan jakamisjärjestelmiä tässä asetuksessa säädetyllä tavalla.
- (30) Asiakkaiden olisi tiedettävä, mitkä ovat heidän oikeutensa, jos datan jakamisesta aiheutuu ongelmia, ja mistä he voivat hakea korvausta. Näin ollen olisi edellytettävä, että rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäsenet, datan haltijat ja datan käyttäjät mukaan luettuina, sopivat sopimussuhteeseen perustuvasta vastuusta tietoturvaloukkausten osalta ja siitä, miten mahdolliset datan haltijoiden ja datan käyttäjien väliset vastuuseen liittyvät riidat ratkaistaan. Näiden vaatimusten tarkoituksena olisi oltava määrittää kaikkien sopimusten yhteydessä vastuuta koskevat säännöt sekä selkeät velvollisuudet ja oikeudet vastuun määrittämiseksi datan haltijan ja datan käyttäjän välillä. Vastuukysymysten, jotka liittyvät kuluttajiin rekisteröityinä, tulisi perustua asetukseen (EU) 2016/679 ja erityisesti sen 82 artiklan mukaiseen vastuuseen ja oikeuteen saada korvaus.
- (31) Kuluttajansuojan edistämiseksi, asiakkaiden luottamuksen lisäämiseksi ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi on tarpeen vahvistaa säännöt siitä, mitkä tahot voivat saada pääsyn asiakkaiden dataan. Säännöillä olisi varmistettava, että kaikki datan käyttäjät ovat toimivaltaisten viranomaisten hyväksymiä ja niiden valvonnassa. Näin varmistettaisiin, että dataan saavat pääsyn vain säännellyt finanssilaitokset tai sellaiset yritykset, joihin sovelletaan tämän asetuksen mukaista erillistä toimilupaa rahoitustietopalvelun tarjoajina. Rahoitustietopalvelun tarjoajia koskevia kelpoisuussääntöjä tarvitaan rahoitusvakauden, markkinoiden eheyden ja kuluttajansuojan turvaamiseksi, koska rahoitustietopalvelun tarjoajat tarjoaisivat finanssituotteita ja -palveluja asiakkaille unionissa ja saisivat pääsyn finanssilaitosten hallussa olevaan dataan, jonka eheys on olennaisen tärkeää, jotta voidaan säilyttää finanssilaitosten kyky jatkaa finanssipalvelujen tarjoamista turvallisella ja luotettavalla tavalla. Näitä sääntöjä tarvitaan myös sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat asianmukaisesti rahoitustietopalvelun tarjoajia viranomaisille annetun rahoitusvakauden ja eheyden turvaamista unionissa koskevan tehtävän mukaisesti. Tämän ansiosta rahoitustietopalvelun tarjoajat voisivat tarjota palveluja, joihin ne ovat saaneet toimiluvan, kaikkialla unionissa.
- (32) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin datan käyttäjiin olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2554¹⁸ vaatimuksia, ja niillä

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2554, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä ja asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 648/2012,

olisi siksi oltava käytössä vahvat kyberuhkien sietokykyyn liittyvät standardit toimintansa harjoittamiseksi. Tähän sisältyy, että niillä on kattavat valmiudet, jotka mahdollistavat vahvan ja tehokkaan TVT-riskinhallinnan, ja niiden ohella erityismekanismeja ja -toimintaperiaatteita kaikkien TVT:hen liittyvien poikkeamien käsittelemiseksi ja laajavaikutteisista TVT:hen liittyvistä poikkeamista raportoimiseksi. Tämän asetuksen nojalla rahoitustietopalvelun tarjoajien toimiluvan saaneiden ja sellaisina valvottujen datan käyttäjien olisi noudatettava samaa lähestymistapaa ja samoja periaatteisiin perustuvia sääntöjä käsitellessään TVT-riskejä ottaen huomioon kokonsa ja yleisen riskiprofiilinsa sekä palvelujensa, toimintojensa ja toimintansa luonne, laajuus ja monitahoisuus. Rahoitustietopalvelun tarjoajat olisi sen vuoksi sisällytettävä asetuksen (EU) 2022/2554 soveltamisalaan.

- (33) Tehokkaan valvonnan mahdollistamiseksi ja valvonnan välttämisen tai kiertämisen mahdollisuuden poistamiseksi rahoitustietopalvelun tarjoajien on joko oltava unionissa laillisesti perustettuja, tai jos ne on perustettu kolmannessa maassa, niiden on nimettävä laillinen edustaja unionissa. Toimivaltaisten viranomaisten suorittama tehokas valvonta on tarpeen tämän asetuksen mukaisten vaatimusten noudattamista silmällä pitäen, jotta varmistetaan rahoitusjärjestelmän eheys ja vakaus ja suojellaan kuluttajia. Vaatimus, jonka mukaan rahoitustietopalvelun tarjoajien on oltava unionissa laillisesti perustettuja tai niillä on oltava unionissa laillisesti nimetty edustaja, ei koske datan säilytyspaikkaa, koska tällä asetuksella ei säädetä vaatimuksista, jotka koskisivat unionissa toteutettavaa tietojen käsittelyä tai säilyttämistä.
- (34) Rahoitustietopalvelun tarjoajalle olisi myönnettävä toimilupa sen jäsenvaltion lainkäyttöalueella, jossa rahoitustietopalvelun tarjoajan päätoimipaikka sijaitsee eli jossa on rahoitustietopalvelun tarjoajan pääkonttori tai sääntömääräinen kotipaikka, jossa sen keskeiset toiminnot ja toiminnan valvonta tapahtuvat. Niiden rahoitustietopalvelun tarjoajien, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarvitsevat pääsyn dataan unionissa ja kuuluvat siksi tämän asetuksen soveltamisalaan, olisi kuuluttava sen jäsenvaltion lainkäyttövaltaan, jossa kyseiset rahoitustietopalvelun tarjoajat ovat nimenneet laillisen edustajansa, kun otetaan huomioon laillisten edustajien tämän asetuksen mukainen tehtävä.
- (35) Datan saatavuuteen ja rahoitustietopalvelun tarjoajiin liittyvän läpinäkyvyyden edistämiseksi EPV:n olisi perustettava rekisteri tämän asetuksen nojalla toimiluvan saaneista rahoitustietopalvelun tarjoajista sekä datan haltijoiden ja datan käyttäjien välillä sovitusta rahoitusdatan jakamisjärjestelmistä.
- (36) Toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava valtuudet valvoa, miten markkinaosapuolet noudattavat tässä asetuksessa säädettyä datan haltijoiden velvoitetta tarjota pääsy asiakasdataan, sekä valvoa rahoitustietopalvelun tarjoajia. Pääsy teleoperaattorin hallussa oleviin asiaan liittyviin tietoliikennetietoihin ja oikeus takavarikoida asiaan liittyviä asiakirjoja paikan päällä ovat tärkeitä ja välttämättömiä valtuuksia tämän asetuksen vaatimusten rikkomisen havaitsemiseksi ja todistamiseksi. Siksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava valtuudet vaatia näitä tietoja, kun ne ovat olennaisia tutkinnan kannalta, kansallisen lainsäädännön sallimissa puitteissa. Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös tehtävä yhteistyötä asetuksella

(EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 909/2014 ja (EU) 2016/1011 muuttamisesta (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 1).

(EU) 2016/679 perustettujen valvontaviranomaisten kanssa niiden tehtävien hoitamisessa ja niille kyseisellä asetuksella annettujen valtuuksien käyttämisessä.

- (37) Koska finanssilaitokset ja rahoitustietopalvelun tarjoajat voivat olla sijoittautuneet eri jäsenvaltioihin ja niitä voivat valvoa eri toimivaltaiset viranomaiset, tämän asetuksen soveltamista olisi helpotettava tiiviillä yhteistyöllä asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten välillä, keskinäisen tietojenvaihdon avulla sekä antamalla apua asiaankuuluvien valvontatehtävien yhteydessä.
- (38) Tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi seuraamusten määräämistä koskevien valtuuksien suhteen olisi edellytettävä, että jäsenvaltiot säätävät tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista hallinnollisista seuraamuksista, uhkasakot mukaan luettuina, ja hallinnollisista toimenpiteistä. Näiden hallinnollisten seuraamusten, uhkasakkojen ja hallinnollisten toimenpiteiden olisi täytettävä tietyt vähimmäisvaatimukset, mukaan lukien niiden määräämistä varten tarvittavat toimivaltaisille viranomaisille myönnettävät vähimmäisvaltuudet, perusteet, jotka toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon niitä määrätessään, sekä julkaisu- ja raportointivelvollisuus. Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava uhkasakkojen soveltamista koskevat erityiset säännöt ja tehokkaat mekanismit.
- (39) Hallinnollisten seuraamusten ja hallinnollisten toimenpiteiden lisäksi toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava valtuudet määrätä uhkasakkoja rahoitustietopalvelun tarjoajille ja sellaisille rahoitustietopalvelun tarjoajan ylimmän hallintoelimen jäsenille, joiden on todettu olevan vastuussa meneillään olevasta rikkomisesta tai joiden on noudatettava tutkivan toimivaltaisen viranomaisen määräystä. Koska uhkasakkojen tarkoituksena on saada luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt noudattamaan toimivaltaisen viranomaisen toimintamääräystä, kuten suostumaan haastateltavaksi tai antamaan tietoja taikka lopettamaan meneillään oleva rikkominen, uhkasakkojen soveltaminen ei saisi estää toimivaltaisia viranomaisia määräämästä myöhemmin hallinnollisia seuraamuksia samasta rikkomisesta. Jolleivät jäsenvaltiot toisin säädä, uhkasakot olisi laskettava päiväkohtaisesti.
- (40) Monilla jäsenvaltioilla on kansallisessa lainsäädännössään käytössä eri nimisinä nopeutetun täytäntöönpanomenettelyn tai sovintosopimusten muotoja, joita käytetään seuraamusten määräämiseen johtavien virallisten menettelyjen vaihtoehtona. Nopeutettu täytäntöönpanomenettely käynnistetään yleensä sen jälkeen, kun tutkinta on saatettu päätökseen ja päätös seuraamusten määräämiseen johtavan menettelyn aloittamisesta on tehty. Nopeutettu täytäntöönpanomenettely on virallista täytäntöönpanomenettelyä lyhyempi, koska menettelyn vaiheita on yksinkertaistettu. Sovintosopimuksessa toimivaltaisen viranomaisen tutkinnan kohteena olevat osapuolet yleensä sopivat kyseisen tutkinnan ennenaikaisesta päättämisestä, useimmiten hyväksymällä vastuun väärinkäytöksestä.
- (41) Koska kansallisella tasolla on omaksuttu erilaisia oikeudellisia lähestymistapoja, ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta pyrkiä yhdenmukaistamaan unionin tasolla tällaisia nopeutettuja täytäntöönpanomenettelyjä, joita monet jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön. Olisi kuitenkin otettava huomioon, että tällaisten menettelyjen avulla toimivaltaiset viranomaiset, jotka voivat soveltaa niitä, voivat tietyissä olosuhteissa käsitellä rikkomistapauksia nopeammin, edullisemmin ja yleisesti tehokkaammin, minkä vuoksi niiden käyttöönottoon olisi kannustettava. Jäsenvaltioita ei kuitenkaan pitäisi velvoittaa ottamaan tällaisia täytäntöönpanomenettelyjä käyttöön oikeudellisessa kehityksessään, eikä toimivaltaisia viranomaisia pitäisi velvoittaa

käyttämään niitä, jos ne eivät pidä sitä asianmukaisena. Jos jäsenvaltiot päättävät antaa toimivaltaisille viranomaisilleen valtuudet käyttää tällaisia täytäntöönpanomenettelyjä, niiden olisi ilmoitettava komissiolle päätöksestä ja asiaan liittyvistä toimenpiteistä, joilla tällaisia valtuuksia säännellään.

- (42) Jäsenvaltioiden olisi annettava kansallisille toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä tällaisia hallinnollisia seuraamuksia ja hallinnollisia toimenpiteitä rahoitustietopalvelun tarjoajille ja muille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille silloin, kun se on tarpeen tilanteen korjaamiseksi rikkomistapauksessa. Seuraamus- ja toimenpidevalikoiman olisi oltava riittävän laaja, jotta jäsenvaltiot ja toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon erot rahoitustietopalvelun tarjoajien koossa, ominaisuuksissa ja liiketoiminnan luonteessa.
- (43) Tämän asetuksen säännösten rikkomisesta määrättävän hallinnollisen seuraamuksen tai toimenpiteen julkaisemisella voi olla voimakas varoittava vaikutus tällaisen rikkomisen toistumista vastaan. Julkaisemisella myös tiedotetaan muille yhteisöille seuraamusten kohteena olevaan rahoitustietopalvelun tarjoajaan liittyvistä riskeistä ennen liikesuhteen aloittamista ja autetaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia rahoitustietopalvelun tarjoajaan liittyvien riskien yhteydessä, kun rahoitustietopalvelun tarjoaja toimii niiden jäsenvaltiossa rajatylittävältä pohjalta. Näistä syistä hallinnollisia seuraamuksia ja hallinnollisia toimenpiteitä koskevien päätösten julkaiseminen olisi sallittava silloin, kun ne koskevat oikeushenkilöitä. Tehdessään päätöksen hallinnollisen seuraamuksen tai hallinnollisen toimenpiteen julkaisemisesta toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon rikkomisen vakavuus ja varoittava vaikutus, joka sen julkaisemisesta todennäköisesti aiheutuu. Tällainen julkaiseminen, jossa viitataan luonnollisiin henkilöihin, voi kuitenkin suhteettomalla tavalla vaikuttaa haitallisesti heidän oikeuksiinsa, jotka perustuvat Euroopan unionin perusoikeuskirjaan ja sovellettavaan unionin tietosuojalainsäädäntöön. Tiedot olisi julkaistava anonyymisti, jollei toimivaltainen viranomainen katso, että henkilötietoja sisältävien päätösten julkaiseminen on tarpeen tämän asetuksen panemiseksi tehokkaasti täytäntöön, julkiset lausunnot tai väliaikaiset kiellot mukaan luettuina. Tällaisissa tapauksissa toimivaltaisen viranomaisen olisi perusteltava päätöksensä.
- (44) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojenvaihto ja avunanto on olennaisen tärkeää tätä asetusta sovellettaessa. Näin ollen viranomaisten väliseen yhteistyöhön ei tulisi soveltaa kohtuuttomia rajoittavia ehtoja.
- (45) Rahoitustietopalvelun tarjoajien rajatylittävä pääsy dataan olisi sallittava palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden nojalla. Rahoitustietopalvelun tarjoajan, joka haluaa saada pääsyn toisessa jäsenvaltiossa toimivan datan haltijan hallussa olevaan dataan, olisi ilmoitettava aikomuksestaan toimivaltaiselle viranomaiselle ja annettava tiedot siitä, minkä tyyppistä dataa se haluaa saada, minkä rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäsen se on ja missä jäsenvaltioissa se aikoo saada pääsyn dataan.
- (46) Jäsenvaltiot eivät tavoitteiden rajatylittävän luonteen vuoksi voi yksinään saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli antamaan asiakkaalle tehokasta mahdollisuutta hallita tietojaan ja korjaamaan datan haltijoiden hallussa olevaan asiakasdataan pääsyä koskevien oikeuksien puutetta, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla luomalla kehys, jonka välityksellä voitaisiin kehittää laajemmat datan saatavuuteen liittyvät rajatylittävät markkinat. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun

toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (47) Ehdotuksessa datasäädökseksi [asetus (EU) XX] vahvistetaan horisontaalinen kehys datan saatavuudelle ja käytölle koko unionissa. Tällä asetuksella täydennetään ja täsmennetään ehdotuksessa datasäädökseksi [asetus (EU) XX] vahvistettuja sääntöjä. Sen vuoksi kyseisiä sääntöjä sovelletaan myös tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan datan jakamiseen. Tämä kattaa säännökset ehdoista, joiden mukaisesti datan haltijat asettavat dataa datan vastaanottajien saataville, korvauksista, riitojenratkaisuelimistä datan jakamisen osapuolten välisten sopimusten helpottamiseksi, teknisistä suojatoimenpiteistä, kansainvälisestä dataan pääsystä ja datan siirrosta sekä datan luvallisesta käytöstä tai luovuttamisesta.
- (48) Kun henkilötietoja käsitellään, sovelletaan asetusta (EU) 2016/679. Siinä säädetään rekisteröidyn oikeuksista, mukaan lukien oikeus saada tutustua tietoihin ja oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen. Tämä asetus ei vaikuta asetuksessa (EU) 2016/679 säädettyjen rekisteröidyn oikeuksien soveltamiseen, mukaan lukien oikeus saada tutustua tietoihin ja oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen. Tällä asetuksella luodaan oikeudellinen velvoite jakaa asiakkaan henkilötietoja ja muita kuin henkilötietoja asiakkaan pyynnöstä ja annetaan valtuudet kaikenlaisiin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan dataan pääsyyn ja sen jakamiseen teknistä toteutettavuutta varten. Asiakkaan myöntämä lupa ei vaikuta datan käyttäjien asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan mukaisten velvollisuuksien soveltamiseen. Henkilötietoja, jotka asetetaan datan käyttäjän saataville ja jaetaan sen kanssa, olisi käsiteltävä vain datan käyttäjän tarjoamia palveluja varten, kun siihen on pätevä oikeusperusta asetuksen (EU) 2016/679 6 artiklan 1 kohdan nojalla, ja tarvittaessa, kun kyseisen asetuksen 9 artiklan vaatimukset erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta käsittelystä täyttyvät.
- (49) Tämä asetus perustuu direktiivin (EU) 2015/2366 avointa pankkitoimintaa koskeviin säännöksiin ja täydentää niitä ja on täysin yhdenmukainen maksupalveluista ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) .../202...¹⁹ sekä maksupalveluista ja sähköisen rahan palveluista ja direktiivien 2013/36/EU ja 98/26/EY muuttamisesta ja direktiivien 2015/2355/EU ja 2009/110/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) .../202...²⁰ kanssa. Aloite täydentää direktiivin (EU) 2015/2366 jo olemassa olevia avointa pankkitoimintaa koskevia säännöksiä, joilla säännellään pääsyä tiliä ylläpitävien maksupalveluntarjoajien hallussa oleviin maksutilitietoihin. Se perustuu direktiivin (EU) 2015/2366 uudelleentarkastelussa²¹ yksilöityihin avoimesta pankkitoiminnasta saatuihin kokemuksiin. Tällä asetuksella varmistetaan rahoitusdatan saatavuuden ja avoimen pankkitoiminnan välinen yhdenmukaisuus silloin, kun tarvitaan ylimääräisiä toimenpiteitä, jotka koskevat muun muassa lupien hallintapaneelleja, lakisääteisiä velvollisuuksia myöntää suora pääsy asiakasdataan ja datan haltijoihin sovellettavaa vaatimusta rajapintojen käyttöönnotosta.

¹⁹ Asetus (EU) ... (EUVL ...).

²⁰ Direktiivi (EU) ... (EUVL ...).

²¹ Komission kertomus maksupalveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366 uudelleentarkastelusta.

- (50) Tämä asetus ei vaikuta finanssipalveluja koskevaan unionin lainsäädäntöön sisältyviin, datan saatavuutta ja datan jakamista koskeviin säännöksiin eli seuraaviin säännöksiin: i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 600/2014²² vahvistetut säännökset viitearvoihin pääsystä sekä kauppapaikkojen ja keskusvastapuolten välisistä pörssilistattuihin johdannaisiin pääsyä koskevista järjestelyistä, ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/17/EU²³ vahvistetut säännöt luotonantajien pääsystä tietokantoihin, iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2017/2402²⁴ vahvistetut säännöt arvopaperistamisrekistereihin pääsystä, iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/103/EY²⁵ vahvistetut säännöt oikeudesta pyytää vakuutusyrityksestä todistusta aiemmista korvausvaatimuksista sekä pääsystä keskusrekistereihin korvausvaatimusten selvittämistä varten tarvittavien perustietojen saamiseksi, v) oikeus saada ja siirtää kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1238²⁶ vahvistettua uutta yleiseurooppalaista yksilöllistä eläketuotetta varten tarvittavat henkilökohtaiset tiedot ja vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/843²⁷ mukaiset ulkoistamista ja riippuvuutta koskevat säännökset. Tämä asetus ei myöskään vaikuta Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen eikä mahdollisten unionin johdetun oikeuden säädöksiin perustuvien EU:n tai kansallisten kilpailusääntöjen soveltamiseen. Tällä asetuksella ei myöskään rajoiteta sellaista yksinomaan sopimusperusteista pääsyä dataan ja sellaista datan jakamista ja käyttöä, jossa ei hyödynnetä tällä asetuksella vahvistettuja dataan pääsyä koskevia velvoitteita.
- (51) Maksutileihin liittyvien tietojen jakamista säännellään eri järjestelmällä, joka on vahvistettu direktiivissä (EU) 2015/2366. Siksi pidetään tarkoituksenmukaisena, että tässä asetuksessa vahvistetaan uudelleentarkastelulauseke, jonka mukaisesti komissio tarkastelee, vaikuttaako tämän asetuksen mukaisten sääntöjen käyttöönotto tapaan, jolla tilitietopalvelun tarjoajat pääsevät tietoihin, ja olisiko asianmukaista

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 060, 28.2.2014, s. 34).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2402, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 347, 28.12.2017, s. 35).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/103/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta (EUVL L 263, 7.10.2009, s. 11).

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1238, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, yleiseurooppalaisesta yksilöllisestä eläketuotteesta (PEPP) (EUVL L 198, 25.7.2019, s. 1).

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/843, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 ja direktiivien 2009/138/EY ja 2013/36/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 43).

yksinkertaistaa tilitietopalvelun tarjoajiin sovellettavia datan jakamista koskevia sääntöjä.

- (52) Koska EPV, EIOPA ja ESMA olisi valtuutettava käyttämään valtuuksiaan suhteessa rahoitustietopalvelun tarjoajiin, on tarpeen varmistaa, että ne kykenevät käyttämään kaikkia valtuuksiaan ja suorittamaan kaikki tehtävänsä, jotta ne voivat täyttää yleisen edun suojelua koskevat tavoitteensa edistämällä finanssijärjestelmän lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin vakautta ja tehokkuutta unionin talouden ja sen kansalaisten ja yritysten kannalta, sekä varmistaa, että rahoitustietopalvelun tarjoajat kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1093/2010²⁸, (EU) N:o 1094/2010²⁹ ja (EU) N:o 1095/2010³⁰ soveltamisalaan. Kyseisiä asetuksia olisi sen vuoksi muutettava.
- (53) Tämän asetuksen soveltamispäivää olisi lykättävä XX kuukaudella, jotta voidaan hyväksyä teknisiä sääntelystandardeja ja delegoituja säädöksiä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen tiettyjen osien täsmentämiseksi.
- (54) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725³¹ 42 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa [... päivänä ...kuuta ...],

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla *Kohde*

Tällä asetuksella vahvistetaan säännöt määrättyihin tietoryhmiin kuuluvan finanssipalvelujen asiakasdatan saatavuudelle, jakamiselle ja käytölle.

Tällä asetuksella vahvistetaan myös rahoitustietopalvelun tarjoajien toimiluvan myöntämistä ja niiden toimintaa koskevat säännöt.

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

2 artikla
Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan asiakasdataan, joka kuuluu seuraaviin tietoryhmiin:
 - a) kiinnitysluottosopimukset, lainat ja tilit, lukuun ottamatta maksupalveludirektiivissä (EU) 2015/2366 määriteltyjä maksutilejä, mukaan lukien saldoa, ehtoja ja maksutapahtumia koskevat tiedot;
 - b) säästöt, sijoitukset rahoitusvälineisiin, vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet, kryptovarot, kiinteä omaisuus ja muut siihen liittyvät rahoitusvarat sekä tällaisista varoista saatavat taloudelliset hyödyt, mukaan lukien tiedot, jotka on kerätty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU³² 25 artiklan mukaisen soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arvioinnin suorittamista varten;
 - c) direktiivin 2009/138/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/2341³³ mukaisissa ammatillisissa lisäeläkejärjestelmissä olevat eläkeoikeudet;
 - d) asetuksen (EU) 2019/1238 mukaisten yleiseurooppalaisten yksilöllisten eläketuotteiden tarjoamisesta aiheutuvat eläkeoikeudet;
 - e) direktiivin 2009/138/EY mukaiset vahinkovakuutustuotteet, sairausvakuutustuotteita lukuun ottamatta, mukaan lukien tiedot, jotka on kerätty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97³⁴ 20 artiklan mukaista vaatimusten ja tarpeiden arviointia varten, ja tiedot, jotka on kerätty direktiivin (EU) 2016/97 30 artiklan mukaista soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointia varten.
 - f) yrityksen luottokelpoisuuden arviointiin sisältyvät tiedot, jotka kerätään osana lainahakemusprosessia tai luottoluokitusta koskevaa pyyntöä.
2. Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin yhteisöihin niiden toimiessa datan haltijoina tai datan käyttäjinä:
 - a) luottolaitokset;
 - b) maksulaitokset, mukaan lukien direktiivin (EU) 2015/2366 nojalla vapautetut tilitietopalvelun tarjoajat ja maksulaitokset;

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2341, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37).

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19–5).

- c) sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitokset, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY³⁵ nojalla vapautetut sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitokset;
 - d) sijoituspalveluyritykset;
 - e) kryptovarapalvelun tarjoajat;
 - f) omaisuusreferenssitokenien liikkeeseenlaskijat;
 - g) vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajat;
 - h) siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rahastoyhtiöt;
 - i) vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset;
 - j) vakuutusedustajat sekä sivutoimiset vakuutusedustajat;
 - k) ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset;
 - l) luottoluokituslaitokset;
 - m) joukkorahoituspalvelun tarjoajat;
 - n) PEPP-tarjoajat;
 - o) rahoitustietopalvelun tarjoajat.
3. Tätä asetusta ei sovelleta asetuksen (EU) 2022/2554 2 artiklan 3 kohdan a–e alakohdassa tarkoitettuihin yhteisöihin.
4. Tämä asetus ei vaikuta 1 kohdassa tarkoitettua asiakasdataan pääsyä ja sen jakamista koskevien muiden unionin säädösten soveltamiseen, jollei siitä nimenomaisesti säädetä tässä asetuksessa.

3 artikla *Määritelmät*

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1. ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka toimii muussa kuin hänen elinkeino-, liiketai ammattitoimintaansa kuuluvassa tarkoituksessa;
2. ’asiakkaalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää finanssituotteita ja -palveluja;
3. ’asiakasdatalla’ henkilötietoja ja muita kuin henkilötietoja, joita finanssilaitos kerää, tallentaa ja muutoin käsittelee osana tavanomaista asiakasliiketoimintaansa ja joihin kuuluvat sekä asiakkaan toimittamat tiedot että asiakkaan ja finanssilaitoksen välisen vuorovaikutuksen seurauksena tuotettu data;
4. ’toimivaltaisella viranomaisella’ kunkin jäsenvaltion 17 artiklan mukaisesti nimeämää viranomaista ja finanssilaitosten osalta mitä tahansa asetuksen (EU) 2022/2554 46 artiklassa lueteltua toimivaltaista viranomaista;

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).

5. 'datan haltijalla' sellaista muuta finanssilaitosta kuin tilitietopalvelun tarjoajaa, joka kerää, tallentaa ja muutoin käsittelee 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua dataa;
6. 'datan käyttäjällä' mitä tahansa 2 artiklan 2 kohdassa lueteltua yhteisöä, jolla on asiakkaan antaman luvan perusteella laillinen pääsy 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun asiakasdataan;
7. 'rahoitustietopalvelun tarjoajalla' datan käyttäjää, jolla on 14 artiklan nojalla pääsy 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun asiakasdataan rahoitustietopalvelujen tarjoamista varten;
8. 'finanssilaitoksella' 2 artiklan 2 kohdan a–n alakohdassa tarkoitettuja yhteisöjä, jotka ovat joko tässä asetuksessa tarkoitettuja datan haltijoita tai datan käyttäjiä taikka molempia;
9. 'sijoitustilillä' mitä tahansa sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusmeklarin hallinnoimaa rekisteriä asiakkaan tämänhetkisistä omistuksista rahoitusvälineissä tai vakuutusmuotoisissa sijoitustuotteissa, mukaan lukien aiemmat liiketoimet ja muut kyseisen välineen elinkaaritapahtumiin liittyvät tietopisteet;
10. 'muilla kuin henkilötiedoilla' muuta dataa kuin asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä henkilötietoja;
11. 'henkilötiedoilla' asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä henkilötietoja;
12. 'luottolaitoksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013³⁶ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä luottolaitosta;
13. 'sijoituspalveluyrityksellä' direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyä sijoituspalveluyritystä;
14. 'kryptovarapalvelun tarjoajalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114³⁷ 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä kryptovarapalvelun tarjoajaa;
15. 'omaisuusreferenssitokenien liikkeeseenlaskijalla' asetuksen (EU) 2023/1114 21 artiklan nojalla toimiluvan saanutta omaisuusreferenssitokenien liikkeeseenlaskijaa;
16. 'maksulaitoksella' direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä maksulaitosta;
17. 'tilitietopalvelun tarjoajalla' direktiivin (EU) 2015/2366 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tilitietopalvelun tarjoajaa;
18. 'sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksella' direktiivin 2009/110/EY 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosta;

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, kryptovarajien markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40).

19. 'direktiivin 2009/110/EY nojalla vapautetulla sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksella' sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosta, johon sovelletaan direktiivin 2009/110/EY 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta;
20. 'vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU³⁸ 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajaa;
21. 'siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rahastoyhtiöllä' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY³⁹ 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä rahastoyhtiötä;
22. 'vakuutusyrityksellä' direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 1 alakohdassa määriteltyä vakuutusyritystä;
23. 'jälleenvakuutusyrityksellä' direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä jälleenvakuutusyritystä;
24. 'vakuutusedustajalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/97⁴⁰ 2 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määriteltyä vakuutusedustajaa;
25. 'sivutoimisella vakuutusedustajalla' direktiivin (EU) 2016/97 2 artiklan 1 kohdan 4 alakohdassa määriteltyä sivutoimista vakuutusedustajaa;
26. 'ammattillisia lisäeläkkeitä tarjoavalla laitoksella' direktiivin (EU) 2016/2341 6 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua ammattillisia lisäeläkkeitä tarjoavaa laitosta;
27. 'luottoluokituslaitoksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1060/2009⁴¹ 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määriteltyä luottoluokituslaitosta;
28. 'PEPP-tarjoajalla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1238 2 artiklan 15 alakohdassa määriteltyä PEPP-tarjoajaa;
29. 'laillisella edustajalla' luonnollista henkilöä, jonka kotipaikka on unionissa, tai oikeushenkilöä, jonka sääntömääräinen kotipaikka on unionissa, ja joka kolmanteen maahan sijoittautuneen rahoitustietopalvelun tarjoajan nimenomaisesti nimeämänä toimii tällaisen rahoitustietopalvelun tarjoajan puolesta viranomaisiin, asiakkaisiin, elimiin ja rahoitustietopalvelun tarjoajan vastapuoliin nähden unionissa rahoitustietopalvelun tarjoajan tämän asetuksen mukaisten velvoitteiden suhteen.

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (uudelleenlaadittu toisinto) (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1060/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, luottoluokituslaitoksista (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 1).

II OSASTO DATAN SAATAVUUS

4 artikla

Velvoite asettaa data asiakkaan saataville

Datan haltijan on asiakkaan sähköisesti toimittamasta pyynnöstä asetettava 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu data asiakkaan saataville ilman aiheetonta viivytystä, maksutta, yhtäjaksoisesti ja reaaliaikaisesti.

5 artikla

Asiakasdatan asettamista datan käyttäjän saataville koskevat datan haltijan velvoitteet

1. Datan haltijan on asiakkaan sähköisesti toimittamasta pyynnöstä asetettava 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asiakasdata datan käyttäjän saataville niihin tarkoituksiin, joihin asiakas on myöntänyt luvan datan käyttäjälle. Asiakasdata on asetettava datan käyttäjän saataville ilman aiheetonta viivytystä, maksutta, yhtäjaksoisesti ja reaaliaikaisesti.
2. Datan haltija voi pyytää datan käyttäjältä korvausta 1 kohdan mukaisesta asiakasdatan saataville asettamisesta vain, jos asiakasdata asetetaan datan käyttäjän saataville 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen rahoitusdatan jakamisjärjestelmän sääntöjen ja menetelmien mukaisesti tai jos se asetetaan saataville 11 artiklan mukaisesti.
3. Datan haltijan on asettaessaan dataa saataville 1 kohdan mukaisesti
 - a) asetettava asiakasdata datan käyttäjän saataville yleisesti tunnustettuihin standardeihin perustuvassa muodossa ja vähintään saman laatuksena kuin se on datan haltijan saatavilla;
 - b) suojattava yhteydenpito datan käyttäjän kanssa varmistamalla asiakasdatan käsittelyn ja siirron asianmukainen turvallisuustaso;
 - c) vaadittava datan käyttäjiä osoittamaan, että niillä on asiakkaan antama lupa päästä datan haltijan hallussa olevaan asiakasdataan;
 - d) tarjottava lupien seuranta ja hallintaa varten asiakkaalle lupien hallintapaneeli 8 artiklan mukaisesti;
 - e) noudatettava liikesalaisuuksien luottamuksellisuutta ja teollis- ja tekijänoikeuksia, kun asiakasdataan annetaan pääsy 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

6 artikla

Asiakasdataa vastaanottavan datan käyttäjän velvoitteet

1. Datan käyttäjä voi saada pääsyn asiakasdataan 5 artiklan 1 kohdan nojalla vain, jos kyseisellä datan käyttäjällä on toimivaltaisen viranomaisen aiemmin myöntämä lupa toimia finanssilaitoksena tai jos se on 14 artiklassa tarkoitettu rahoitustietopalvelun tarjoaja.
2. Datan käyttäjä voi saada pääsyn 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti saataville asetettavaan asiakasdataan ainoastaan niihin tarkoituksiin, joihin, ja niillä edellytyksillä, joiden mukaisesti asiakas on antanut luvan. Datan käyttäjän on

poistettava asiakasdata, kun sitä ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joihin asiakas on myöntänyt luvan.

3. Asiakas voi peruuttaa datan käyttäjälle myöntämänsä luvan. Kun käsittely on tarpeen sopimuksen täytäntöön panemiseksi, asiakas voi peruuttaa luvan asiakasdatan asettamiseksi datan käyttäjän saataville asiakkaaseen sovellettavien sopimusvelvoitteiden mukaisesti.
4. Asiakasdatan tehokkaan hallinnan varmistamiseksi datan käyttäjä
 - a) ei saa käsitellä mitään asiakasdataa muussa tarkoituksessa kuin asiakkaan nimenomaisesti pyytämän palvelun suorittamiseksi;
 - b) on velvollinen noudattamaan liikesalaisuuksien luottamuksellisuutta ja teollis- ja tekijänoikeuksia, kun asiakasdataan on myönnetty pääsy 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - c) on velvollinen toteuttamaan riittävät tekniset, oikeudelliset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla voidaan estää pääsy muuhun kuin henkilötietoja koskevaan asiakasdataan tai tällaisen datan siirto, silloin kun se on unionin oikeuden tai jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön vastaista;
 - d) on velvollinen toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet muun kuin henkilötietoja koskevan asiakasdatan tallennuksen, käsittelyn ja siirron asianmukaisen turvallisuustason varmistamiseksi;
 - e) ei saa käsitellä asiakasdataa mainostarkoituksiin, paitsi unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaista suoramarkkinointia varten;
 - f) kun datan käyttäjä on osa yritysryhmää, 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun asiakasdataan voi saada pääsyn ja sitä saa käsitellä vain se yritysryhmän yksikkö, joka toimii datan käyttäjänä.

III OSASTO

DATAN VASTUULLINEN KÄYTTÖ JA LUPIEN HALLINTAPANEELIT

7 artikla

Datan käytön rajat

1. Tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun henkilötiedoista koostuvan asiakasdatan käsittely on rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä näiden tietojen käsittelyn tarkoitusten kannalta.
2. Euroopan pankkiviranomainen, jäljempänä 'EPV', antaa asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan mukaisesti ohjeita tämän artiklan 1 kohdan täytäntöönpanosta kuluttajan luottopisteytykseen liittyvien tuotteiden ja palvelujen osalta.
3. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen, jäljempänä 'EIOPA', antaa asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan mukaisesti ohjeita tämän artiklan 1 kohdan täytäntöönpanosta kuluttajan riskinarviointiin ja hinnoitteluun liittyvien tuotteiden ja palvelujen osalta, kun kyseessä ovat henki- ja sairausvakuutus tuotteet.
4. EIOPA ja EPV tekevät tämän artiklan 2 ja 3 alakohdassa tarkoitettuja ohjeita laatiessaan tiivistä yhteistyötä asetuksella (EU) 2016/679 perustetun Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa.

8 artikla

Rahoitusdataan pääsyä koskevien lupien hallintapaneelit

1. Datan haltijan on tarjottava asiakkaalle lupien hallintapaneeli, jossa asiakas voi seurata ja hallita datan käyttäjille antamiaan lupia.
2. Lupien hallintapaneelissa on
 - a) esitettävä asiakkaalle yhteenveto kustakin voimassa olevasta datan käyttäjille myönnetystä luvasta, mukaan lukien
 - i) sen datan käyttäjän nimi, jolle pääsy on myönnetty;
 - ii) asiakkaan tili, finanssituote tai finanssipalvelu, johon pääsy on myönnetty;
 - iii) luvan tarkoitus;
 - iv) jaettavat tietoryhmät;
 - v) luvan voimassaoloaika;
 - b) annettava asiakkaalle mahdollisuus peruuttaa datan käyttäjälle annettu lupa;
 - c) annettava asiakkaalle mahdollisuus palauttaa voimaan mikä tahansa peruutettu lupa;
 - d) oltava tiedot luvista, jotka on peruutettu tai joiden voimassaolo on päättynyt, kahden vuoden ajalta.
3. Datan haltijan on huolehdittava siitä, että lupien hallintapaneeli on helposti löydettävissä sen käyttöliittymässä ja että hallintapaneelissa esitetyt tiedot ovat selkeitä, paikkansa pitäviä ja asiakkaalle helposti ymmärrettäviä.
4. Datan haltijan ja datan käyttäjän, jolle asiakas on myöntänyt luvan, on tehtävä yhteistyötä asettaakseen tiedot asiakkaan saataville hallintapaneelin kautta reaaliaikaisesti. Tämän artiklan 2 kohdan a, b, c ja d alakohdan velvoitteiden täyttämiseksi
 - a) datan haltijan on ilmoitettava datan käyttäjälle muutoksista, joita asiakas on tehnyt kyseistä datan käyttäjää koskevaan lupaan hallintapaneelin kautta;
 - b) datan käyttäjän on ilmoitettava datan haltijalle uudesta luvasta, jonka asiakas on myöntänyt kyseisen datan haltijan hallussa olevan asiakasdatan suhteen, mukaan lukien
 - i) asiakkaan myöntämän luvan tarkoitus;
 - ii) luvan voimassaoloaika;
 - iii) kyseessä olevat tietoryhmät.

IV OSASTO

RAHOITUSDATAN JAKAMISJÄRJESTELMÄT

9 artikla

Rahoitusdatan jakamisjärjestelmien jäsenyys

1. Datan haltijoiden ja datan käyttäjien on 18 kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta liityttävä sellaisen rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäseniksi, jolla säännellään pääsyä asiakasdataan 10 artiklan mukaisesti.

2. Datan haltijat ja datan käyttäjät voivat liittyä useamman kuin yhden rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäseniksi.

Datan jakaminen on toteutettava sen rahoitusdatan jakamisjärjestelmän sääntöjen ja menetelmien mukaisesti, jonka jäseniä sekä datan käyttäjä että datan haltija ovat.

10 artikla

Rahoitusdatan jakamisjärjestelmän hallinto ja sisältö

1. Rahoitusdatan jakamisjärjestelmän tulee sisältää seuraavat seikat:
- a) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäsenenä on oltava
 - i) datan haltijoita ja datan käyttäjiä, jotka edustavat merkittävää osuutta asianomaisen tuotteen tai palvelun markkinoista ja joista kummallakin on oikeudenmukainen ja tasapuolinen edustus järjestelmän sisäisissä päätöksentekomenettelyissä sekä tasapuolinen painoarvo äänestysmenettelyissä; kun jäsen on sekä datan haltija että datan käyttäjä, sen jäsenyys otetaan yhtä lailla huomioon kummankin ominaisuuden osalta;
 - ii) kuluttajajärjestöjä ja kuluttajayhdistyksiä;
 - b) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäseniin sovellettavia sääntöjä on sovellettava tasapuolisesti kaikkiin jäseniin, eikä jäseniä saa kohdella perusteettomasti suotuisammalla tai eriytetyllä tavalla;
 - c) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän jäsenyyttä koskevilla säännöillä on varmistettava, että kaikki datan haltijat ja käyttäjät saavat osallistua järjestelmään objektiivisten kriteerien perusteella ja että kaikkia jäseniä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti;
 - d) rahoitusdatan jakamisjärjestelmä ei saa määrätä muita kuin tässä asetuksessa tai muussa sovellettavassa unionin lainsäädännössä säädettyjä datan jakamista koskevia tarkastuksia tai lisäehtoja;
 - e) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän on sisällettävä mekanismi, jolla sen sääntöjä voidaan muuttaa vaikutustenvaihtelun perusteella ja sen jälkeen, kun enemmistö datan haltijoiden yhteisöstä ja enemmistö datan käyttäjien yhteisöstä on hyväksynyt muutoksen;
 - f) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän on sisällettävä sääntöjä läpinäkyvyydestä ja tarvittaessa sen jäsenille raportoimisesta;
 - g) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän on sisällettävä dataa ja teknisiä rajapintoja koskevat yhteiset standardit, jotta asiakkaat voivat pyytää datan jakamista 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Dataa ja teknisiä rajapintoja koskevat yhteiset standardit, joita järjestelmän jäsenet sopivat käyttävänsä, voivat olla järjestelmän jäsenten taikka muiden osapuolten tai elinten kehittämiä;
 - h) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän on laadittava malli sen enimmäiskorvauksen määrittämistä varten, jonka datan haltija saa periä tietojen asettamisesta saataville asianmukaisen teknisen rajapinnan kautta datan jakamiseksi datan käyttäjien kanssa g alakohdan nojalla laadittujen yhteisten standardien mukaisesti. Mallin on perustuttava seuraaviin periaatteisiin:

- i) se olisi rajoitettava kohtuulliseen korvaukseen, joka liittyy suoraan tietojen asettamiseen datan käyttäjän saataville ja joka on kohdennettavissa pyyntöön;
- ii) sen olisi perustuttava järjestelmän jäsenten sopimiin objektiivisiin, läpinäkyviin ja syrjimättömiin menetelmiin;
- iii) sen olisi perustuttava datan käyttäjiltä ja datan haltijoilta kerättyyn kattavaan markkinadataan kustakin huomioon otettavasta kustannustekijästä, jotka on yksilöity selkeästi mallin mukaisesti;
- iv) sitä olisi tarkasteltava uudelleen ja seurattava säännöllisesti teknologian kehityksen huomioon ottamiseksi;
- v) se olisi suunniteltava ohjaamaan korvausta vastaamaan alimpia markkinoilla käytössä olevia tasoja;
- vi) se olisi rajoitettava 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua asiakasdataa koskeviin pyyntöihin tai sen olisi oltava oikeassa suhteessa kyseisen artiklan soveltamisalaan kuuluviin asiaan liittyviin datajoukkoihin, kun kyseessä ovat yhdistetyt tietopyynnöt.

Jos datan käyttäjä on 6 päivänä toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen 2003/361/EY⁴² liitteessä olevassa 2 artiklassa määritelty mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys, sovittu korvaus ei saa olla suurempi kuin datan asettamisesta datan vastaanottajan saataville aiheutuvat ja pyyntöön kohdennettavissa olevat välittömät kustannukset;

- i) rahoitusdatan jakamisjärjestelmässä on määritettävä sen jäsenten sopimussuhteeseen perustuva vastuu, myös siinä tapauksessa, että data on virheellistä tai sen laatu on riittämätön taikka tietoturva on vaarantunut tai dataa käytetään väärin. Henkilötietojen osalta rahoitusdatan jakamisjärjestelmän vastuuta koskevien säännösten on oltava asetuksen (EU) 2016/679 säännösten mukaisia;
 - j) rahoitusdatan jakamisjärjestelmän on tarjottava riippumaton, puolueeton, läpinäkyvä ja tehokas riidanratkaisujärjestelmä jäsenten välisten ja jäsenten toimintaan liittyvien riitojen ratkaisemiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/11/EU⁴³ vahvistettujen laatuvaatimusten mukaisesti.
2. Rahoitusdatan jakamisjärjestelmien jäsenyyden on oltava avoinna uusille jäsenille milloin tahansa samoin ehdoin kuin olemassa oleville jäsenille.
 3. Datan haltijan on ilmoitettava sijoittautumisjäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle rahoitusdatan jakamisjärjestelmät, joihin se kuuluu, kuukauden kuluessa järjestelmään liittymisestä.

⁴² Komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (K(2003) 1422) (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

4. Tämän artiklan mukaisesti perustetusta rahoitusdatan jakamisjärjestelmästä on ilmoitettava järjestelmän jäsenenä sen perustamishetkellä olevien kolmen merkittävimmän datan haltijan toimipaikan toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos kolme merkittävintä datan haltijaa on sijoittautunut eri jäsenvaltioihin tai jos kolmen merkittävimmän datan haltijan sijoittautumisjäsenvaltiossa on useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, järjestelmästä on ilmoitettava kaikille näille viranomaisille, jotka sopivat keskenään, mikä viranomainen suorittaa 6 kohdassa tarkoitetun arvioinnin.
5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä kuukauden kuluessa rahoitusdatan jakamisjärjestelmän perustamisesta, ja sen on sisällettävä 1 kohdan mukaiset järjestelmän hallintoa koskevat menettelyt ja ominaisuudet.
6. Toimivaltaisen viranomaisen on kuukauden kuluessa 4 kohdan mukaisen ilmoituksen vastaanottamisesta arvioitava, täyttävätkö rahoitusdatan jakamisjärjestelmän hallintoa koskevat menettelyt ja ominaisuudet 1 kohdan vaatimukset. Toimivaltainen viranomainen voi kuulla muita toimivaltaisia viranomaisia arvioidessaan, täyttääkö rahoitusdatan jakamisjärjestelmä 1 kohdan vaatimukset.

Sen jälkeen, kun toimivaltainen viranomainen on saattanut arviointinsa päätökseen, sen on ilmoitettava EPV:lle ilmoitetusta rahoitusdatan jakamisjärjestelmästä, joka täyttää 1 kohdan säännökset. EPV:lle tämän kohdan mukaisesti ilmoitettu järjestelmä tunnustetaan kaikissa jäsenvaltioissa 5 artiklan 1 kohdan mukaista dataan pääsyä varten, eikä muuta ilmoitusta missään muussa jäsenvaltiossa edellytetä.

11 artikla

Valta antaa delegoitu säädös, jos rahoitusdatan jakamisjärjestelmää ei ole

Jos rahoitusdatan jakamisjärjestelmää ei ole laadittu yhtä tai useampaa 2 artiklan 1 kohdassa lueteltua asiakasdatan tietoryhmää varten eikä ole realistisesti odotettavissa, että tällainen järjestelmä perustetaan kohtuullisessa ajassa, komissiolle siirretään valta antaa 30 artiklan mukaisesti delegoitu säädös, jolla tätä asetusta täydennetään täsmentämällä seuraavat menetelmät, joiden mukaisesti datan haltijan on asetettava kyseiseen tietoryhmään kuuluva asiakasdata saataville 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti:

- a) tietoja ja tarvittaessa teknisiä rajapintoja koskevat yhteiset standardit sen mahdollistamiseksi, että asiakkaat voivat pyytää datan jakamista 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- b) malli sen enimmäiskorvauksen määrittämistä varten, jonka datan haltija saa periä datan asettamisesta saataville;
- c) asiakasdatan saataville asettamiseen osallistuvien yhteisöjen vastuu.

V OSASTO

DATAAN PÄÄSYÄ KOSKEVA KELPOISUUS JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

12 artikla

Rahoitustietopalvelun tarjoajien toimilupahakemus

1. Rahoitustietopalvelun tarjoaja voi saada pääsyn asiakasdataan 5 artiklan 1 kohdan nojalla, jos se on saanut toimiluvan jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta.

2. Rahoitustietopalvelun tarjoajan on esitettävä toimilupahakemus sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, yhdessä seuraavien asiakirjojen kanssa:
- a) toimintasuunnitelma, josta ilmenee erityisesti sen dataan pääsyn tyyppi, jota on tarkoitus käyttää;
 - b) liiketoimintasuunnitelma, jossa on mukana kolmea ensimmäistä tilikautta koskeva alustava talousarvio, joka osoittaa, että hakija kykenee käyttämään tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä toimiakseen moitteettomasti;
 - c) kuvaus hakijan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä sekä sisäisistä valvontamekanismeista, mukaan lukien hallinnolliset, riskinhallinta- ja kirjanpitoimenettelyt sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2554 mukaiset tieto- ja viestintätekniiikan palvelujen käyttöä koskevat järjestelyt, jotka osoittavat, että kyseiset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät, valvontamekanismit ja menettelyt ovat oikeasuhteiset, asianmukaiset, moitteettomat ja riittävät;
 - d) kuvaus menettelystä, joka on käytössä turvapoikkeamien ja turvallisuuteen liittyvien asiakasvalitusten valvontaa, käsittelyä ja seuranta varten, mukaan lukien poikkeamien raportointijärjestelmä, jossa otetaan huomioon asetuksen (EU) 2022/2554 III luvussa säädetyt tietojenanto-velvoitteet;
 - e) kuvaus liiketoiminnan jatkuvuutta koskevista järjestelyistä, joihin sisältyy keskeisten toimintojen selkeä yksilöinti, tehokkaat tieto- ja viestintätekniiikan liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat toimintaperiaatteet ja suunnitelmat ja tieto- ja viestintätekniiikan reagointi- ja palautumissuunnitelmat ja menettely, jota käytetään tällaisten suunnitelmien asianmukaisuuden ja tehokkuuden säännöllisessä testaamisessa ja tarkistamisessa asetuksen (EU) 2022/2554 mukaisesti;
 - f) turvapolitiikka-asiakirja, johon sisältyy hakijan toimintoihin liittyvä yksityiskohtainen riskinarviointi ja kuvaus turvavalvonta- ja hallintatoimenpiteistä, joiden käytön tarkoituksena on suojata asianmukaisesti asiakkaita havaituilta riskeiltä, mukaan lukien petokset;
 - g) hakijan organisaatorakenteen kuvaus ja kuvaus ulkoistamisjärjestelyistä;
 - h) johtajien ja niiden henkilöiden nimet, jotka ovat vastuussa hakijan johtotehtävistä ja tarvittaessa dataan pääsyä koskevan hakijan toiminnan johtamisesta sekä näyttö siitä, että he ovat hyvämaineisia ja että heillä on asianmukaiset tiedot ja asianmukainen kokemus dataan pääsyä varten tässä asetuksessa määritetyllä tavalla;
 - i) hakijan oikeudellinen muoto ja yhtiöjärjestys;
 - j) hakijan päätoimipaikan osoite;
 - k) tarvittaessa rahoitustietopalvelun tarjoajan ja laillisen edustajan välinen kirjallinen sopimus, jolla osoitetaan 13 artiklan mukaisen laillisen edustajan nimeäminen, vastuun laajuus ja tehtävät.

Hakijan on annettava ensimmäisen alakohdan c, d ja g alakohtaa sovellettaessa kuvaus tarkastusta koskevista ja organisatorisista järjestelyistään, joita se on

toteuttanut tehdäkseen kaiken kohtuullisen asiakkaidensa etujen suojaamiseksi ja varmistaakseen toimintansa harjoittamisen jatkuvuuden ja luotettavuuden.

Ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitetuissa turvavalvonta- ja hallintatoimenpiteissä on ilmoitettava, kuinka hakija varmistaa asetuksen (EU) 2022/2554 II luvun mukaisen digitaalisen häiriönsietokyvyn korkean tason, erityisesti teknisen turvallisuuden ja tietosuojan suhteen, mukaan lukien niiden ohjelmistojen ja tietotekniikkajärjestelmien osalta, joita hakija tai yritykset, joille hakija ulkoistaa kaikki operaationsa tai osan niistä, käyttävät.

3. Rahoitustietopalvelun tarjoajilla on oltava ammatillinen vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuus, joka on voimassa alueilla, joilla niillä on pääsy dataan, ja niiden on varmistettava seuraavat seikat:

- a) kyky kattaa niillä oleva korvausvastuu, joka johtuu oikeudettomasta tai petollisesta pääsystä dataan tai datan oikeudettomasta tai petollisesta käytöstä;
- b) kyky kattaa vakuutuksen tai vastaavan vakuuden omavastuun tai vähimmäismäärän arvo;
- c) vakuutuksen tai vastaavan vakuuden jatkuva seuranta.

Ensimmäisessä alakohdassa edellytetyn ammatillisen vastuuvakuutuksen tai muun vakuuden vaihtoehtona on edellisessä alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä oltava 50 000 euron perustamispääoma, joka voidaan korvata ammatillisella vastuuvakuutuksella tai muulla vastaavalla vakuudella sen jälkeen, kun yritys aloittaa toimintansa rahoitustietopalvelun tarjoajana, ilman aiheetonta viivytystä.

4. EPV laatii yhteistyössä ESMAn ja EIOPAn kanssa kuultuaan kaikkia asianomaisia sidosryhmiä teknisten sääntelystandardien luonnoksia, joissa täsmennetään

- a) toimivaltaiselle viranomaiselle rahoitustietopalvelun tarjoajien toimilupahakemuksessa toimitettavat tiedot, mukaan lukien 1 kohdan a–l alakohdassa vahvistetut vaatimukset;
- b) yhteinen arviointimenettely rahoitustietopalvelun tarjoajan toimiluvan myöntämiseksi tämän asetuksen nojalla;
- c) mikä on 2 kohdassa tarkoitettu vastaava vakuus, jonka olisi oltava vaihdettavissa ammatillisen vastuuvakuutuksen kanssa;
- d) kriteerit siitä, miten 2 kohdassa tarkoitettujen ammatillisen vastuuvakuutuksen tai muun vastaavan vakuuden rahallinen vähimmäismäärä määrätään.

EPV ottaa näitä teknisiä sääntelystandardeja laatiessaan huomioon kaikki seuraavat seikat:

- a) yrityksen riskiprofiili;
- b) se, tarjoaako yritys muun tyyppisiä palveluja tai harjoittaako se muuta liiketoimintaa;
- c) toiminnan laajuus;
- d) vastaavien vakuuksien ominaisuudet ja niiden täytäntöönpanon perusteet.

EPV toimittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen teknisten sääntelystandardien luonnokset komissiolle viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 9 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Siirretään komissiolle valta hyväksyä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tekniset sääntelystandardit asetuksen (EU) N:o 1093/2015 10–14 artiklan mukaisesti.

EPV tarkastelee uudelleen ja tarvittaessa päivittää näitä teknisiä sääntelystandardeja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 10 artiklan mukaisesti.

13 artikla

Lailliset edustajat

1. Rahoitustietopalvelun tarjoajien, joilla ei ole toimipaikkaa unionissa mutta jotka tarvitsevat pääsyn rahoitusdataan unionissa, on nimettävä kirjallisesti luonnollinen tai oikeushenkilö lailliseksi edustajakseen yhdessä niistä jäsenvaltioista, joissa rahoitustietopalvelun tarjoaja aikoo saada pääsyn rahoitusdataan.
2. Rahoitustietopalvelun tarjoajien on annettava laillisille edustajilleen toimivaltuudet siihen, että toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa edustajaan yhteyttä rahoitustietopalvelun tarjoajan lisäksi tai sijasta kaikissa tämän asetuksen vastaanottamisen, noudattamisen ja täytäntöönpanon kannalta välttämättömissä kysymyksissä. Rahoitustietopalvelun tarjoajien on annettava lailliselle edustajalleen tarvittavat valtuudet ja resurssit, jotta ne voivat tehdä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja varmistaa toimivaltaisten viranomaisten päätösten noudattamisen.
3. Nimettyä laillista edustajaa voidaan pitää vastuussa tämän asetuksen vaatimusten noudattamatta jättämisestä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vastuuta ja oikeudellisia toimia, joihin voidaan ryhtyä rahoitustietopalvelun tarjoajaa vastaan.
4. Rahoitustietopalvelun tarjoajien on ilmoitettava laillisen edustajansa nimi, osoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa laillinen edustaja asuu tai johon tämä on sijoittautunut. Niiden on varmistettava, että nämä tiedot pidetään ajan tasalla.
5. Laillisen edustajan nimeäminen unionissa 1 kohdan nojalla ei ole sijoittautumista unioniin.

14 artikla

Rahoitustietopalvelun tarjoajien toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen

1. Toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä toimilupa, jos hakemukseen liitetyt tiedot ja näyttö täyttävät 11 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset. Toimivaltainen viranomainen voi ennen toimiluvan myöntämistä tarvittaessa kuulla muita asiaankuuluvia viranomaisia.
2. Toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä toimilupa kolmannen maan rahoitustietopalvelun tarjoajalle, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) kolmannen maan rahoitustietopalvelun tarjoaja on täyttänyt kaikki 12 ja 16 artiklassa säädetyt edellytykset;
 - b) rahoitustietopalvelun tarjoaja on nimennyt laillisen edustajan 13 artiklan mukaisesti;
 - c) jos kolmannen maan rahoitustietopalvelun tarjoaja kuuluu valvonnan piiriin, toimivaltaisen viranomaisen on pyrittävä ottamaan käyttöön asianmukainen yhteistyöjärjestely sen kolmannen maan asiaankuuluvan toimivaltaisen

viranomaisen kanssa, johon rahoitustietopalvelun tarjoaja on sijoittautunut, tehokkaan tietojenvaihdon varmistamiseksi;

- d) kolmatta maata, johon rahoitustietopalvelun tarjoaja on sijoittautunut, ei ole lueteltu verotuksellisista syistä yhteistyöhaluttomaksi lainkäyttöalueeksi asiaa koskevan unionin politiikan puitteissa tai komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/1675⁴⁴ mukaisesti suuririskiseksi kolmanneksi maaksi, jolla on puutteita.
3. Koska on tarpeen varmistaa rahoitustietopalvelun tarjoajan terve ja järkevä liikkeenjohto, toimivaltainen viranomainen saa myöntää toimiluvan vain, jos rahoitustietopalvelun tarjoajalla on tietopalveluliiketoimintaansa varten toimiva hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä. Se muodostuu selkeästä organisaatorakenteesta, jossa vastuusuhteet on määritelty yksityiskohtaisesti, läpinäkyvästi ja johdonmukaisesti, tehokkaista prosesseista sellaisten riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi, seuraamiseksi ja raportoimiseksi, joille rahoitustietopalvelun tarjoaja on tai saattaa olla alttiina, sekä riittävästä sisäisistä valvontamekanismeista, mukaan lukien luotettavat hallinto- ja kirjanpitoimenetelmät. Näiden järjestelmien, menettelyjen ja mekanismien on oltava kattavia ja suhteutettuja kyseessä olevan rahoitustietopalvelun tarjoajan tarjoamien tietopalvelujen luonteeseen, laajuuteen ja monitahoisuuteen.
4. Toimivaltainen viranomainen saa myöntää toimiluvan vain, jos rahoitustietopalvelun tarjoajan kanssa läheisessä sidossuhteessa olevaan yhteen tai useampaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset taikka niiden täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet eivät estä viranomaista hoitamasta tehokkaasti valvontaan liittyviä tehtäviään.
5. Toimivaltainen viranomainen saa myöntää toimiluvan vain, jos se on vakuuttunut siitä, että mahdolliset ulkoistamisjärjestelyt eivät tee rahoitustietopalvelun tarjoajasta postilaatikkoyhteisöä tai että niitä ei toteuteta tämän asetuksen säännösten kiertämiseksi.
6. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava hakijalle tieto hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun se on saanut kaikki päätöstä varten tarvittavat tiedot. Toimivaltaisen viranomaisen on aina ilmoitettava perusteet, jos se epää toimiluvan.
7. Toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa rahoitustietopalvelun tarjoajalle myönnetyn toimiluvan ainoastaan, jos tarjoaja
- a) ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu toimiluvasta tai on lopettanut liiketoiminnan yli kuudeksi kuukaudeksi;
 - b) on saanut toimiluvan antamalla virheellisiä ilmoituksia tai muulla sääntöjenvastaisella tavalla;
 - c) ei enää täytä toimiluvan myöntämisen edellytyksiä tai jättää ilmoittamatta toimivaltaiselle viranomaiselle tässä suhteessa tapahtuneesta merkittävästä kehityksestä;

⁴⁴ Komission delegoitu asetukset (EU) 2016/1675, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 täydentämisestä yksilöimällä suuririskiset kolmannet maat, joilla on strategisia puutteita.

d) muodostaisi riskin kuluttajansuojalle ja tietoturvalle.

Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava perusteet sille, että toimilupa peruutetaan, sekä ilmoitettava tästä asianmukaisesti niille, joita asia koskee. Toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava toimiluvan peruuttaminen anonymisoidussa muodossa.

15 artikla Rekisteri

1. EPV perustaa sähköisen keskusrekisterin, jota se hoitaa ja ylläpitää ja joka sisältää seuraavat tiedot:
 - a) toimiluvan saaneet rahoitustietopalvelun tarjoajat;
 - b) rahoitustietopalvelun tarjoajat, jotka ovat ilmoittaneet aikeestaan saada pääsy dataan muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan;
 - c) datan haltijoiden ja datan käyttäjien välillä sovitut rahoitusdatan jakamisjärjestelmät.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu rekisteri saa sisältää ainoastaan anonymisoitua tietoa.
3. Rekisterin on oltava julkisesti saatavilla EPV:n verkkosivustolla, ja siihen sisältyvien tietojen on oltava helposti saatavilla ja helposti etsittävässä.
4. EPV merkitsee 1 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin kaikki rahoitustietopalvelun tarjoajien toimiluvan peruuttamiset tai rahoitusdatan jakamisjärjestelmän päättymiset.
5. Jäsenvaltioiden toimivaltaiten viranomaisten on ilmoitettava viipymättä EPV:lle tiedot, jotka se tarvitsee 1 ja 3 kohdan mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi. Toimivaltaiset viranomaiset vastaavat 1 ja 3 kohdassa määriteltyjen tietojen paikkansa pitävyydestä ja näiden tietojen päivittämisestä. Niiden on toimitettava nämä tiedot EPV:lle automaattisesti, kun se on teknisesti mahdollista.

16 artikla

Rahoitustietopalvelun tarjoajien toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Rahoitustietopalvelun tarjoajan on noudatettava seuraavia toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia:

- a) sen on vahvistettava riittävät toimintaperiaatteet ja menettelyt sen varmistamiseksi, että se, mukaan lukien sen johtajat ja työntekijät, noudattaa tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan;
- b) sen on toteutettava kohtuullisia toimenpiteitä toimintansa jatkuvuuden ja säännöllisyyden varmistamiseksi; tätä varten rahoitustietopalvelun tarjoajan on käytettävä tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhteisia järjestelmiä, resursseja ja menettelyjä kriittisten toimintojensa jatkuvuuden turvaamiseksi ja sillä on oltava varautumissuunnitelmia ja menettely, jota käytetään tällaisten suunnitelmien asianmukaisuuden ja tehokkuuden säännöllisessä testaamisessa ja tarkistamisessa;
- c) kun se käyttää kolmatta osapuolta sellaisten toimintojen suorittamiseen, jotka ovat kriittisiä jatkuvan ja hyvän palvelun tarjoamiseksi asiakkaille sekä toimintojen jatkuvan ja tyydyttävän suorittamisen kannalta, se toteuttaa kohtuulliset toimet tarpeettoman ylimääräisen operatiivisen riskin välttämiseksi; tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistamista ei saa toteuttaa tavalla, joka heikentää tuntuvasti sen

sisäisen valvonnan laatua ja valvojan mahdollisuuksia valvoa, että rahoitustietopalvelun tarjoaja täyttää kaikki velvoitteet;

- d) sillä on oltava moitteettomat hallinnointi-, hallinto- ja kirjanpito menettelyt, omat sisäiset valvontamekanismit, tehokkaat riskinarviointi- ja riskinhallintamenettelyt sekä tehokkaat valvonta- ja turvajärjestelyt tiedonkäsittelyjärjestelmiä varten;
- e) sen johtajien ja sen johtotehtävistä vastuussa olevien henkilöiden sekä rahoitustietopalvelun tarjoajien dataan pääsyä koskevan toiminnan johtamisesta vastuussa olevien henkilöiden on oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava yksilöllisesti ja kollektiivisesti tehtäviensä hoitamiseen riittävä tietämys, taidot ja kokemus;
- f) sen on luotava tehokkaat ja läpinäkyvät menettelyt turvapoikkeamien ja turvallisuuteen liittyvien asiakasvalitusten nopeaa, oikeudenmukaista ja johdonmukaista valvontaa, käsittelyä ja seurantaa varten, mukaan lukien raportointijärjestelmä, jossa otetaan huomioon asetuksen (EU) 2022/2554 III luvussa säädetty ilmoittamista koskevat velvoitteet, ja ylläpidettävä niitä.

VI OSASTO

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET JA VALVONTAKEHYS

17 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat tämän asetuksen mukaisten tehtävien ja velvollisuuksien suorittamisesta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä toimivaltaiset viranomaiset komissiolle.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan nojalla nimetyillä toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat valtuudet.
Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kyseisillä toimivaltaisilla viranomaisilla on tarvittavat resurssit, varsinkin tähän osoitetun henkilöstön suhteen, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden, jotka ovat nimenneet lainkäyttöalueellaan useamman kuin yhden tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa kysymyksissä toimivaltaisen viranomaisen, on varmistettava, että nämä viranomaiset tekevät läheistä yhteistyötä, jotta ne voivat suorittaa omat tehtävänsä tehokkaasti.
4. Finanssilaitosten osalta tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen varmistavat asetuksen (EU) 2022/2554 46 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset kyseisessä artiklassa luetelluissa säädöksissä ja tässä asetuksessa annettujen valtuuksien mukaisesti.

18 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tutkintavaltuudet, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien hoitamiseksi. Näihin valtuuksiin kuuluvat
 - a) valtuudet vaatia kaikkia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä toimittamaan kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitamiseksi, mukaan lukien tiedot, jotka toimitetaan säännöllisin

väliajoin ja määritellyissä muodoissa valvontatarkoituksissa tai niihin liittyvissä tilastointitarkoituksissa;

- b) valtuudet suorittaa kaikki tarvittavat tutkinnat, jotka koskevat a alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä, jotka ovat sijoittautuneet asianomaiseen jäsenvaltioon tai jotka sijaitsevat kyseisessä jäsenvaltiossa, jos se on tarpeen toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamiseksi, mukaan lukien valtuudet
- i) vaatia asiakirjojen toimittamista;
 - ii) tutkia missä tahansa muodossa olevia tietoja, mukaan lukien a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden kirjanpitoaineisto, ja ottaa jäljennöksiä tai otteita tällaisista asiakirjoista;
 - iii) saada kirjalliset tai suulliset selvitykset a alakohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä tai näiden edustajilta ja henkilöstöltä sekä tarvittaessa kutsua kuultaviksi ja kuulustella tällaisia henkilöitä tietojen saamiseksi;
 - iv) haastatella ketä tahansa muuta haastatteluun suostuvaa luonnollista henkilöä tutkimuksen kohteeseen liittyvien tietojen keräämiseksi;
 - v) jollei unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuista muista edellytyksistä muuta johdu, suorittaa tarpeelliset tarkastukset oikeushenkilöiden liiketiloissa ja muissa tiloissa kuin a alakohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden yksityisasunnoissa sekä muiden sellaisten oikeushenkilöiden tiloissa, jotka kuuluvat konsolidoituun valvontaan, jossa toimivaltainen viranomainen on konsolidointiryhmän valvoja, edellyttäen, että asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan tästä ennalta;
 - vi) päästä luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tiloihin kansallisen lainsäädännön mukaisesti asiakirjojen ja missä tahansa muodossa olevien tietojen takavarikoimiseksi, jos voidaan perustellusti epäillä, että tarkastuksen tai tutkinnan aiheeseen liittyvät asiakirjat tai tiedot voivat olla tarpeen tai merkityksellisiä tämän asetuksen säännösten rikkomisen todistamista varten;
 - vii) vaatia, siinä määrin kuin se sallitaan kansallisessa lainsäädännössä, teleoperaattorin hallussa olevia dataliikennetietoja, jos voidaan perustellusti epäillä rikkomista ja jos tällaiset tiedot voivat olla merkityksellisiä tämän asetuksen rikkomista koskevan tutkinnan kannalta;
 - viii) vaatia omaisuuden jäädyttämistä tai takavarikoimista taikka molempia;
 - ix) saattaa asioita rikostutkinnan kohteeksi;
- c) jos tämän asetuksen rikkomista ei voida muilla tavoin lopettaa tai ehkäistä ja jotta vältetään riskikuluttajan etuihin kohdistuvan vakavan haitan aiheutumisen, toimivaltaiset viranomaiset saavat toteuttaa minkä tai mitkä tahansa seuraavista toimenpiteistä, myös siten, että ne pyytävät kolmatta osapuolta tai muuta viranomaista toteuttamaan ne:
- i) poistaa sisältöä tai rajoittaa pääsyä verkkorajapintaan tai määrätä, että kuluttajille annetaan selkeä varoitus verkkorajapintaan pääsyn yhteydessä;

- ii) määrätä säilytyspalvelun tarjoaja poistamaan verkkorajapinta taikka estämään pääsy siihen tai rajoittamaan sitä;
- iii) määrätä verkkotunnusrekisteri tai -välittäjä poistamaan täydellinen verkkotunnus (FQDN-nimi) ja sallia asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen kirjata tällainen poisto.

Tämän kohdan täytäntöönpanon ja tässä kohdassa tarkoitettujen valtuuksien käytön on oltava oikeasuhteista ja unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön sekä sovellettavien menettelytakeiden ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteiden mukaista. Tämän asetuksen nojalla hyväksytyjen tutkinta- ja täytäntöönpanotoimien on vastattava rikkomisen luonnetta ja rikkomisesta aiheutuvaa todellista tai mahdollista vahinkoa.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä valtuuksiaan tutkia tämän asetuksen mahdollisia rikkomisia ja määrätä tässä asetuksessa säädettyjä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä jollakin seuraavista tavoista:
 - a) suoraan;
 - b) yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;
 - c) siirtämällä valtuuksia muille viranomaisille tai elimille;
 - d) kääntymällä jäsenvaltion toimivaltaisten oikeusviranomaisten puoleen.

Kun toimivaltaiset viranomaiset käyttävät valtuuksiaan siirtämällä valtuudet muille viranomaisille tai elimille c alakohdan mukaisesti, valtuuksien siirrossa on täsmennettävä siirretyt tehtävät, ehdot, joiden mukaisesti ne on suoritettava, ja ehdot, joiden mukaisesti valtuuksien siirto voidaan peruuttaa. Niiden viranomaisten tai elinten toiminta, joille valtuudet siirretään, on järjestettävä siten, että vältetään eturistiriidat. Toimivaltaisten viranomaisten on valvottava niiden viranomaisten tai elinten toimintaa, joille valtuudet siirretään.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on tutkinta- ja seuraamusvaltuuksia käyttäessään, myös rajatylittävissä asioissa, tehtävä tehokkaasti yhteistyötä keskenään ja minkä tahansa muun asianomaisen sektorin viranomaisten kanssa kussakin asiassa tarvittavalla tavalla sekä kansallisen ja unionin lainsäädännön mukaisesti, jotta varmistetaan hallinnollisten seuraamusten ja hallinnollisten toimenpiteiden tehokkaan täytäntöönpanon edellyttämä tietojenvaihto ja keskinäinen avunanto.

19 artikla

Sovintosopimukset ja nopeutetut täytäntöönpanomenettelyt

1. Rajoittamatta 20 artiklan soveltamista jäsenvaltiot voivat vahvistaa sääntöjä, joiden mukaisesti niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää tämän asetuksen väitettyä rikkomista koskevan tutkinnan sovintosopimuksen perusteella, jotta väitetty rikkomisen ja sen seuraukset saadaan päättymään ennen virallisten seuraamusmenettelyjen aloittamista.
2. Jäsenvaltiot voivat antaa sääntöjä, joiden mukaisesti niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää todennettua rikkomista koskevan tutkinnan käyttämällä nopeutettua täytäntöönpanomenettelyä, jotta voidaan tehdä nopeasti päätös hallinnollisen seuraamuksen tai hallinnollisen toimenpiteen määräämisestä.

Toimivaltaisten viranomaisten valtuuttaminen ratkaisemaan erimielisyyksiä tai käynnistämään nopeutettuja täytäntöönpanomenettelyjä ei vaikuta jäsenvaltioiden 20 artiklan mukaisiin velvoitteisiin.

3. Kun jäsenvaltiot antavat 1 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä, niiden on toimitettava komissiolle tiedoksi kyseisessä kohdassa tarkoitettujen valtuuksien käyttämistä koskevat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset ja näihin sääntöihin vaikuttavat mahdolliset myöhemmät muutokset.

20 artikla

Hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet

1. Rajoittamatta 18 artiklassa lueteltujen toimivaltaisten viranomaisten valvonta- ja tutkintavaltuuksien soveltamista jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti annettava toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä asianmukaisia hallinnollisia seuraamuksia ja toteuttaa muita hallinnollisia toimenpiteitä seuraavien rikkomisten osalta:
 - a) 4, 5 ja 6 artiklan rikkominen;
 - b) 7 ja 8 artiklan rikkominen;
 - c) 9 ja 10 artiklan rikkominen;
 - d) 13 ja 16 artiklan rikkominen;
 - e) 28 artiklan rikkominen.
2. Jäsenvaltiot voivat päättää, että ne eivät anna hallinnollisia seuraamuksia ja hallinnollisia toimenpiteitä koskevia sääntöjä sellaisten tämän asetuksen rikkomisten osalta, joihin sovelletaan kansallisen rikosoikeuden mukaisia seuraamuksia. Siinä tapauksessa jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle asiaa koskevat rikosoikeudelliset säännökset ja näihin säännöksiin tehdyt myöhemmät muutokset.
3. Jäsenvaltioiden on kansallisen lakinsa mukaisesti varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä 1 artiklassa lueteltujen rikkomisten osalta seuraavat hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet:
 - a) julkinen ilmoitus, josta käy ilmi vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi sekä rikkomisen luonne;
 - b) määräys, jossa vastuussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kielletään jatkamasta rikkomisen käsittävää toimintaa ja olemaan toistamatta sitä;
 - c) rikkomisen johdosta saatujen voittojen tai vältettyjen tappioiden luovuttaminen siltä osin kuin ne voidaan määrittää;
 - d) rahoitustietopalvelun tarjoajan toimiluvan tilapäinen keskeyttäminen;
 - e) hallinnollinen enimmäissakko, joka on vähintään kaksi kertaa niin suuri kuin rikkomisen johdosta saadut voitot tai vältetyt tappiot, jos ne voidaan määrittää, vaikka sakko ylittäisi luonnollisten henkilöiden osalta tämän kohdan f alakohdan tai oikeushenkilöiden osalta 4 kohdan mukaiset enimmäismäärät;
 - f) kun kyseessä on luonnollinen henkilö, hallinnollinen enimmäissakko, joka on enintään 25 000 euroa rikkomista kohden ja enintään 250 000 euroa vuodessa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava määrä

kyseisen jäsenvaltion virallisena valuuttana ... [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen voimaantulopäivä];

- g) väliaikainen kieltä, jossa rikkomisesta vastuussa olevana pidettyä rahoitustietopalvelun tarjoajan hallintoelimen jäsentä tai muuta luonnollista henkilöä kielletään hoitamasta johtotehtäviä rahoitustietopalvelun tarjoajissa;
- h) jos on kyse 1 kohdassa tarkoitettujen artiklojen toistuvasta rikkomisesta, vähintään 10 vuoden kieltä, jossa rikkomisesta vastuussa olevana pidettyä rahoitustietopalvelun tarjoajan hallintoelimen jäsentä tai muuta luonnollista henkilöä kielletään hoitamasta johtotehtäviä rahoitustietopalvelun tarjoajassa.

4. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä oikeushenkilöiden tekemien 1 kohdassa tarkoitettujen rikkomisten osalta hallinnollisia enimmäissakkoja, jotka ovat

- a) enintään 50 000 euroa rikkomista kohden ja enintään 500 000 euroa vuodessa tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava määrä kyseisen jäsenvaltion virallisena valuuttana ... [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen voimaantulopäivä];
- b) 2 prosenttia oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta ylimmän hallintoelimen hyväksymän viimeisimmän tilinpäätöksen mukaisesti.

Kun ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryhtiö, jonka on laadittava konsernitilinpäätös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU⁴⁵ 22 artiklan mukaisesti, huomioon otettava vuotuinen kokonaisliikevaihto on nettoliikevaihto tai tulot, jotka määritetään sovellettavien tilinpäätösstandardien mukaisesti ja perustuvat perimmäisen emoyrityksen viimeisintä tilinpäätöspäivää koskevaan käytettävissä olevaan konsernitilinpäätökseen, josta perimmäisen emoyrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenet ovat vastuussa.

5. Jäsenvaltiot voivat antaa toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä muun tyyppisiä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten ja toimenpiteiden lisäksi sekä säätää kyseisissä kohdissa säädettyjä suuremmista hallinnollisista sakoista.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tiedoksi tällaisten suurempien seuraamusten taso ja niitä koskevat mahdolliset myöhemmät muutokset.

21 artikla *Ulkasakot*

1. Toimivaltaisille viranomaisille on annettava valtuudet määrätä oikeushenkilöille tai luonnollisille henkilöille ulkasakkoja minkä tahansa tämän asetuksen mukaisesti

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

hyväksytyt päätökset, määräykset, välitoimet, pyynnöt, velvoitteet tai muun hallinnollisen toimenpiteen käynnissä olevasta noudattamatta jättämisestä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu uhkasakon on oltava tehokas ja oikeasuhteinen, ja sen on koostuttava päivittäisestä määrästä, joka maksetaan, kunnes toiminta on jälleen saatettu vaatimusten mukaiseksi. Uhkasakko voidaan määrätä enintään kuuden kuukauden ajaksi päivästä, joka ilmoitetaan sen määräämisestä tehdyssä päätöksessä.

Toimivaltaisille viranomaisille on annettava valtuudet määrätä seuraavat uhkasakot, joita voidaan mukauttaa rikkomisen vakavuuden ja sektorin tarpeiden mukaan:

- a) 3 prosenttia keskimääräisestä päivävaihdosta, kun on kyse oikeushenkilöstä;
 - b) 30 000 euroa, kun on kyse luonnollisesta henkilöstä.
2. Edellä 1 kohdan kolmannen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu keskimääräinen päivävaihto on vuotuinen kokonaisliikevaihto jaettuna 365:llä.
 3. Jäsenvaltiot voivat säätää 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädettyjä suuremmista uhkasakoista.

22 artikla

Olosuhteet, jotka on otettava huomioon hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä määritettäessä

1. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava hallinnollisten seuraamusten tai muiden hallinnollisten toimenpiteiden tyyppiä ja tasoa määrittäessään huomioon kaikki asiaankuuluvat olosuhteet sen varmistamiseksi, että tällaiset seuraamukset tai toimenpiteet ovat tehokkaita ja oikeasuhteisia. Näitä olosuhteita ovat tapauksen mukaan muun muassa seuraavat:
 - a) rikkomisen vakavuus ja kesto;
 - b) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön vastuun aste;
 - c) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön taloudellinen vahvuus, jota osoittavat muun muassa rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön vuotuinen kokonaisliikevaihto tai luonnollisen henkilön vuosiansiot;
 - d) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön saamien voittojen tai välttämien tappioiden taso, jos nämä voitot tai tappiot ovat määritettävissä;
 - e) rikkomisen kolmansille osapuolille aiheuttamat tappiot, jos tällaiset tappiot ovat määritettävissä;
 - f) haitta, joka rikkomisesta vastuussa olevalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle aiheutuu samaa toimintaa koskevien rikosoikeudellisten ja hallinnollisten menettelyjen ja seuraamusten päällekkäisyydestä;
 - g) rikkomisen vaikutus asiakkaiden etuihin;
 - h) rikkomisen todelliset tai mahdolliset kielteiset seuraukset järjestelmän kannalta;

- i) useamman kuin yhden oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön osallisuus tai järjestäytynyt osallistuminen rikkomiseen;
 - j) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön aiemmat rikkomiset;
 - k) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön halukkuus tehdä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa;
 - l) rikkomisesta vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön toteuttamat korjaavat toimet tai toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi.
2. Kun toimivaltaiset viranomaiset käyttävät 19 artiklan mukaisia sovintosopimuksia tai nopeutettuja täytäntöönpanomenettelyjä, niiden on mukautettava 20 artiklassa säädettyjä asiaan liittyviä hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä asianomaiseen tapaukseen niiden oikeasuhteisuuden varmistamiseksi erityisesti ottamalla huomioon 1 kohdassa luetellut olosuhteet.

23 artikla

Salassapitovelvollisuus

1. Salassapitovelvollisia ovat kaikki henkilöt, jotka ovat tai ovat olleet toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa tai toimineet asiantuntijoina niiden lukuun.
2. Sekä tiedot antavan että tiedot vastaanottavan viranomaisen on noudatettava 26 artiklan mukaisessa tietojenvaihdossa salassapitovelvollisuutta yksilöiden ja yritysten oikeuksien suojaamiseksi.

24 artikla

Muutoksenhakuoikeus

1. Toimivaltaisten viranomaisten tämän asetuksen nojalla tekemiin päätöksiin voidaan hakea muutosta tuomioistuimissa.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös laiminlyöntien osalta.

25 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten päätösten julkaiseminen

1. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava verkkosivustollaan kaikki päätökset, joilla oikeushenkilöille ja luonnollisille henkilöille määrätään hallinnollinen seuraamus tai hallinnollinen toimenpide tämän asetuksen rikkomisesta, ja tarvittaessa kaikki sovintosopimukset. Julkaisun on sisällettävä lyhyt kuvaus rikkomisesta, määrätty hallinnollinen seuraamus tai muu hallinnollinen toimenpide ja tarvittaessa ilmoitus sovintosopimuksesta. Hallinnollisen seuraamuksen tai hallinnollisen toimenpiteen määräämisestä tehdyn päätöksen kohteena olevan luonnollisen henkilön henkilöllisyyttä ei julkaista.

Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava 1 kohdassa tarkoitettu päätös ja ilmoitus välittömästi sen jälkeen, kun päätöksen kohteena olevalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle on ilmoitettu kyseisestä päätöksestä tai sovintosopimus on allekirjoitettu.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jos kansallinen toimivaltainen viranomainen katsoo, että luonnollisen henkilön henkilöllisyyden tai muiden

henkilötietojen julkaiseminen on tarpeellista rahoitusmarkkinoiden vakauden suojelemiseksi tai tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, mukaan lukien 20 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen julkisten ilmoitusten tai 20 artiklan 3 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen väliaikaisten kieltojen osalta, kansallinen toimivaltainen viranomainen voi julkaista myös näiden henkilöiden henkilöllisyyden tai henkilötietoja edellyttäen, että se perustelee tällaisen päätöksen ja että julkaiseminen rajoitetaan henkilötietoihin, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä rahoitusmarkkinoiden vakauden suojelemiseksi tai tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi.

3. Jos hallinnollisen seuraamuksen tai muun hallinnollisen toimenpiteen määräämistä koskevaan päätökseen haetaan muutosta asianomaiselta oikeusviranomaiselta tai muulta viranomaiselta, toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi viipymättä julkaistava virallisella verkkosivustollaan muutoksenhakua koskevat tiedot ja mahdolliset myöhemmät tiedot muutoksenhaun tuloksesta siltä osin kuin se koskee oikeushenkilöitä. Kun muutoksenhaun kohteena oleva päätös koskee luonnollisia henkilöitä eikä 2 kohdan mukaista poikkeusta sovelleta, toimivaltaiset viranomaiset saavat julkaista muutoksenhakua koskevat tiedot vain anonymisoidussa muodossa.
4. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että tämän artiklan mukaisesti tehdyt julkaisut pysyvät niiden virallisella verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan. Julkaisuun sisältyvät henkilötiedot säilytetään toimivaltaisen viranomaisen virallisella verkkosivustolla ainoastaan, jos vuotuisessa uudelleentarkastelussa osoitetaan, että kyseiset tiedot on edelleen tarpeen julkaista rahoitusmarkkinoiden vakauden suojaamiseksi tai tämän asetuksen tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi, ja joka tapauksessa enintään viiden vuoden ajan.

26 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö ja tietojenvaihto

1. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä keskenään sekä muiden sellaisten asiaankuuluvien toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotka on tämän asetuksen soveltamiseksi nimetty hoitamaan toimivaltaisten viranomaisten tehtäviä finanssilaitoksiin sovellettavan unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla.
2. Toimivaltaisten viranomaisten ja rahoitustietopalvelun tarjoajien toimilupien myöntämisestä ja valvonnasta vastuussa olevien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välinen tietojenvaihto sallitaan niiden tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.
3. Toimivaltaiset viranomaiset, jotka vaihtavat tietoja toisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän asetuksen nojalla, voivat ilmoittaa tietojen välityshetkellä, että kyseisiä tietoja ei saa julkistaa ilman niiden nimenomaista suostumusta, jolloin kyseisiä tietoja saa vaihtaa ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa.
4. Toimivaltainen viranomainen ei saa toimittaa muiden toimivaltaisten viranomaisten jakamia tietoja muille elimille tai luonnollisille henkilöille taikka oikeushenkilöille ilman tiedot antaneiden toimivaltaisten viranomaisten nimenomaista suostumusta, ja se saa toimittaa tiedot ainoastaan niitä tarkoituksia varten, joihin mainitut viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa, paitsi asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa. Viimeksi mainitussa tapauksessa yhteysviranomainen ilmoittaa tästä viipymättä sille yhteysviranomaiselle, joka on lähettänyt tiedot.

5. Kun tämän asetuksen mukaiset velvoitteet koskevat henkilötietojen käsittelyä, toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä asetuksella (EU) 2016/679 perustettujen valvontaviranomaisten kanssa.

27 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten välisten erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Jos jonkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen katsoo, että tämän asetuksen 28 tai 29 artiklassa tarkoitettu rajatylittävä yhteistyö toisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa ei tietyssä asiassa ole näissä säännöksissä asetettujen asiaankuuluvien edellytysten mukaista, se voi saattaa asian EPV:n käsiteltäväksi ja pyytää sen apua asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan mukaisesti.
2. Jos EPV:n apua on pyydetty 1 kohdan nojalla, EPV:n on tehtävä päätös asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilman aiheutonta viivytystä. EPV voi myös omasta aloitteestaan auttaa toimivaltaisia viranomaisia pääsemään sopimukseen kyseisen asetuksen 19 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Kummassakin tapauksessa asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on lykättävä päätöksiään siihen asti, että erimielisyys on ratkaistu asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklan mukaisesti.

VII OSASTO

RAJATYLITTÄVÄ PÄÄSY DATAAN

28 artikla

Rahoitustietopalvelun tarjoajien rajatylittävä pääsy dataan

1. Rahoitustietopalvelun tarjoajien ja finanssilaitosten on saatava pääsy 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun unionin asiakkaiden dataan, joka on unioniin sijoittautuneiden datan haltijoiden hallussa, palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden nojalla.
2. Rahoitustietopalvelun tarjoajan, joka haluaa ensimmäistä kertaa saada pääsyn tämän asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun dataan jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin kotijäsenvaltiossaan sijoittautumisoikeuden tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille seuraavat tiedot:
 - a) rahoitustietopalvelun tarjoajan nimi, osoite ja tarvittaessa toimiluvan numero;
 - b) yksi tai useampi jäsenvaltio, jossa se aikoo saada pääsyn 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun dataan;
 - c) se, minkä tyyppiseen dataan se haluaa saada pääsyn;
 - d) rahoitusdatan jakamisjärjestelmät, joiden jäsen se on.

Jos rahoitustietopalvelun tarjoaja aikoo ulkoistaa dataan pääsyyn liittyviä operatiivisia toimintoja muille yksiköille vastaanottavassa jäsenvaltiossa, sen on ilmoitettava asiasta kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille.

3. Kun kotijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet kaikki 1 kohdassa tarkoitettut tiedot, niiden on toimitettava ne vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kuukauden kuluessa tietojen saamisesta.

4. Rahoitustietopalvelun tarjoajien on ilmoitettava kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä merkittävät muutokset 1 kohdan mukaisesti ilmoitetuissa tiedoissa, mukaan lukien uudet yksiköt, joille toimintoja ulkoistetaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa, jossa se toimii. Tässä tapauksessa sovelletaan 2 ja 3 kohdassa säädettyä menettelyä.

29 artikla

Perustelut ja ilmoittaminen

Toimenpiteen, jonka toimivaltaiset viranomaiset ovat toteuttaneet 18 tai 28 artiklan nojalla ja johon liittyy palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden käyttämiseen kohdistuvia seuraamuksia tai rajoituksia, on oltava asianmukaisesti perusteltu, ja siitä on ilmoitettava asianmukaisesti kyseiselle rahoitustietopalvelun tarjoajalle.

VIII OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

30 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ... [julkaisutoimisto: lisätään tämän asetuksen voimaantulopäivä] XX kuukauden ajaksi 11 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän XX kuukauden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 11 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 11 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.

31 artikla

Tämän asetuksen arviointi ja kertomus rahoitusdatan saatavuudesta

1. Komissio arvioi tätä asetusta viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 4 vuotta tämän asetuksen voimaantulopäivästä] ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoistaan. Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti
 - a) muita saataville asetettavia tietoryhmiä tai datajoukkoja;
 - b) määrättyjen tietoryhmien ja yhteisöjen jättämistä soveltamisalan ulkopuolelle;
 - c) muutoksia datan haltijoiden ja datan käyttäjien sopimuskäytännöissä ja rahoitusdatan jakamisjärjestelmien toiminnassa;
 - d) muun tyyppisten yhteisöjen sisällyttämistä kuin niiden yhteisöjen, joille on myönnetty pääsy dataan;
 - e) korvauksen vaikutusta datan käyttäjien mahdollisuuksiin osallistua rahoitusdatan jakamisjärjestelmiin ja saada pääsy datan haltijoiden tietoihin.
2. Komissio antaa viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 4 vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän asetuksen ja direktiivin (EU) 2015/2366 nojalla tilitietopalvelun tarjoajiin sovellettavia rahoitusdatan saatavuutta koskevia ehtoja. Kertomukseen voidaan tarvittaessa liittää säädösehdotus.

32 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttaminen

Korvataan asetuksen (EU) N:o 1093/2010 1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Pankkiviranomainen toimii tällä asetuksella uskottujen valtuuksien puitteissa sekä direktiivin 2002/87/EY, direktiivin 2008/48/EY*, direktiivin 2009/110/EY, asetuksen (EU) N:o 575/2013**, direktiivin 2013/36/EU***, direktiivin 2014/49/EU****, direktiivin 2014/92/EU*****, direktiivin (EU) 2015/2366*****, asetuksen (EU) 2023/1114 (*****), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/... (******) sekä lisäksi direktiivin 2002/65/EY asiaankuuluvien osien soveltamisalalla, siltä osin kuin näitä säädöksiä sovelletaan luotto- ja finanssilaitoksiin sekä niitä valvoviin toimivaltaisiin viranomaisiin, mukaan lukien kaikki näihin säädöksiin perustuvat direktiivit, asetukset ja päätökset ja mahdolliset muut oikeudellisesti sitovat unionin säädökset, joissa pankkiviranomaiselle annetaan tehtäviä. Pankkiviranomainen toimii myös neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013***** mukaisesti.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

- **** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149).
- ***** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214).
- ***** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).
- ***** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40).
- ***** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä ja asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1095/2010 ja (EU) 2022/2554 sekä direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L ..., ..., s.).
- ***** Neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2013, annettu 15 päivänä lokakuuta 2013, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille (EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63).”

33 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1094/2010 muuttaminen

Korvataan asetuksen (EU) N:o 1094/2010 1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen toimii tällä asetuksella annettujen valtuuksien puitteissa sekä asetuksen (EU) 2024/... (*), direktiivin 2009/138/EY, lukuun ottamatta sen IV osastoa, direktiivin 2002/87/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien (EU) 2016/97 (**) ja (EU) 2016/2341 (***) soveltamisalalla ja, siltä osin kuin näitä säädöksiä sovelletaan rahoitustietopalvelun tarjoajiin, vakuutusyrityksiin ja jälleenvakuutusyrityksiin, lisäeläkkeitä tarjoaviin laitoksiin ja vakuutusedustajiin, direktiivin 2002/65/EY asiaankuuluvien osien soveltamisalalla, mukaan lukien kaikki näihin säädöksiin perustuvat direktiivit, asetukset ja päätökset sekä mahdolliset muut oikeudellisesti sitovat unionin säännökset, joissa vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle annetaan tehtäviä.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä ja asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010, (EU) N:o 1095/2010, (EU) N:o 1094/2010 ja (EU) 2022/2554 sekä direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L ..., ..., s.).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19).

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2341, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37).”

34 artikla
Asetuksen (EU) N:o 1095/2010 muuttaminen

Korvataan asetuksen (EU) N:o 1095/2010 1 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Arvopaperimarkkinaviranomainen toimii tässä asetuksessa annettujen valtuuksien puitteissa sekä direktiivien 97/9/EY, 98/26/EY, 2001/34/EY, 2002/47/EY, 2004/109/EY, 2009/65/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU*, asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU**, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129***, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114**** ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/...***** soveltamisalalla ja, siltä osin kuin näitä säädöksiä sovelletaan sijoituspalveluja tarjoaviin yrityksiin tai yhteissijoitusyrityksiin, jotka pitävät osuuksiaan ja osakkeitaan kaupan, kryptovarojen liikkeeseenlaskijoihin tai tarjoajiin, kaupankäynnin kohteeksi ottamista hakeviin henkilöihin tai kryptovarapalvelun tarjoajiin, rahoitustietopalvelun tarjoajiin sekä niitä valvoviin toimivaltaisiin viranomaisiin, direktiivien 2002/87/EY ja 2002/65/EY asiaankuuluvien osien soveltamisalalla, mukaan lukien kaikki näihin säädöksiin perustuvat direktiivit, asetukset ja päätökset sekä mahdolliset muut oikeudellisesti sitovat unionin säädökset, joissa arvopaperimarkkinaviranomaiselle annetaan tehtäviä.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).

**** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31 päivänä toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40).

***** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä ja asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 1094/2010, (EU) N:o 1095/2010 ja (EU) 2022/2554 sekä direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L ..., ..., s.).”

35 artikla
Asetuksen (EU) 2022/2554 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) 2022/2554 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

- 1) korvataan u alakohdassa välimerkki ”.” välimerkillä ”;”;
- 2) lisätään v alakohta seuraavasti:
”v) rahoitustietopalvelun tarjoajat.”

36 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] päivästä [...]kuuta [...] [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä]. Asetuksen 9–13 artiklaa sovelletaan kuitenkin [...] päivästä [...]kuuta [...] [julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on 18 kuukautta tämän asetuksen voimaantulopäivästä].

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja